

šifra: šnajderica

hrvatski mefisto

pseudo dokumentarna farsa o domovinskoj sigurnosti

“hrvatskom” Faustu

“Čovjek je povijesno biće, poučili su nas.”

Slobodan Šnajder

DRAMATIS PERSONAE

ili

(T)KO JE (T)KO

TRANS LASZLO TOTH, *glumac koji “voli da popije”, u ulogama haških optuženika, pritvorenika, osuđenika i oslobođenika*

JADRANKA, *u ulozi tužiteljice Carle del Ponte*

REDATELJICA, *(pre)velikih ambicija*

LEKTORICA ZLATIJA, *vjernica*

INSPICIJENT JOSIP, *pred penzijom*

REKVIZITER PURI, *pozorišni navijač sa Cetinja*

ASISTENT GABRIJEL, *mladi pozorišni reditelj iz Pule*

DEČKI, *statisti, njih desetak između 18 i 22 godine, iz svih djelova Crne Gore*

EPIZODA 1

PALUBA 1

Nepregledna pučina crvenih sjedala. Inspicijent Josip pogledom nešto uporno traži.

U brodskoj visaljki¹ iz 1953. godine leži Trans Laszlo Toth, isusolik i neodoljivo sličan istorijskom Laszlu Toth-u², mada bi, barem po izgledu, on veoma lako mogao biti i Pantalone³-lik iz italijanske komedije del arte.

Obučen je u nekakvu pidžamu na štrafte koja, kao skoro svaka pidžama na štrafte-asocira na zatvorsko odijelo.

Nedaleko od visaljke, na stolici sjedi Lektorica Zlatija. Čita skriptu na čijoj naslovnoj stranici vidljivim slovima piše:

-šifra autorice: Visoka Svećenica

-naslov teksta: »Sveta Karla« (nagrada za najbolji dramski tekst natječaja »Marin Držić« za 2026.godinu)

TRANS LASZLO TOTH: Meni se sve vreme čini da treba nekako sažeti misli, znate, jasno i glasno objaviti, da ste vi pobedili. *kratka pauza* Čak i ako svi oko vas imaju utisak da niste, vi sebi i svome narodu lepo recite: pobedili smo!

Čuju se talasi. Udaraju toliko pravilno da zvuk djeluje »vještački«.

¹ ljujaška

² <https://www.wantedinrome.com/news/the-day-michelangelos-pieta-was-vandalised-in-a-hammer-attack.html>

³ <https://en.wikipedia.org/wiki/Pantalone>

ASISTENT GABRIJEL off: Samo još Beautiful Piano u pozadini, i čitava zvučna slika će podsjećati na The Most Relaxing Waves Ever.

TRANS LASZLO TOTH: Slažem se. Uspavajmo publiku, i to na samom početku. Šta Vi o tome mislite Josipe?

INSPICIJENT JOSIP i dalje za nečim traga

TRANS LASZLO TOTH: Nešto ste izgubili?

INSPICIJENT JOSIP: Nekoga...

TRANS LASZLO TOTH: A koga, ako smijem pitati?

REKVIZITER PURI off: Tko pita ne skita.

ASISTENT GABRIJEL off: Normalno... konačno da se netko normalno ponaša.

INSPICIJENT JOSIP: Daleko smo mi od svake normalnosti.

TRANS LASZLO TOTH *pjevajući*: Tamo daleko, daleko od mora, tamo je selo moje, tamo je...

INSPICIJENT JOSIP: Kao da je u zemlju propala.

LEKTORICA ZLATIJA: Tko?!

TRANS LASZLO TOTH: Srrrrrbiiiiijaaaaa...ima najljepšu himnu, pa nek' Vas vala nije pobedila.

INSPICIJENT JOSIP: Pobijedili smo mi njih, nego što smo?! Sa oko 3,2 milijuna hrvatskih iseljenika i njihovih potomaka koji žive izvan Hrvatske i širom svijeta... Je*emti nanule...

LEKTORICA ZLATIJA: Laszlo, ako Vas zanima ta tema, mogu Vam posuditi »Hižu rasipanu po svitu«, to je po pripovitki Ignaca Horvata, a o sudbini jedne maloborištokske obitelji, ka se rasipa na sve strani svita.

TRANS LASZLO TOTH: I Vaš sin je negdje vanka, ako sam dobro skužio Zlatu?

INSPICIJENT JOSIP: Skužili ste, dobro ste se skužili Vi i Zlata.

Josip neočekivano ode sa palube.

LEKTORICA ZLATIJA: Idem za kafu.

TRANS LASZLO TOTH: Donesite i meni, ako Vam nije teško.

Josip se vrati, i to isto onako neočekivano kao što je i otišao...

TRANS LASZLO TOTH: Josipe, ja se Vama ispričavam, ali Zlata i ja smo imali vremena na pretek, kao što i sami znate već peti dan nemamo probe, nema nigde nikoga, i ja prosto nisam znao šta sa sobom.

INSPICIJENT JOSIP: To je vaša stvar...

Lektorica Zlatija vraća se sa dvije kafe

TRANS LASZLO TOTH: Moju kafu dajte Josipu.

LEKTORICA ZLATIJA: Ne pije on kafu.

TRANS LASZLO TOTH: Čak ni ime bratskog izvinjenja i pomirenja...?

INSPICIJENT JOSIP: Uopće nijesam ljut na Vas.

GABRIJEL off: Kako ne shvaćate? Fran Lothka i njegova »Đavolja svadba« se puštaju tek u drugom dijelu. Sve smo jako pojednostavili. Ne, ne, toga nema, to smo davno izbacili, u prvom dijelu su sad samo talasi...Bit' će još promjena ali nemojte paničariti: ima dovoljno vremena za isprobat' cijelu playlistu

INSPICIJENT JOSIP: Još tjedan dana.

TRANS LASZLO TOTH: Jedva čekam da nam se pridruži klavir.

INSPICIJENT JOSIP: Glasovir?

TRANS LASZLO TOTH: Beautiful Piano...zar nijeste maloprije čuli Gabrijela?

LEKTORICA ZLATIJA: Josip ne razumije engleski...

INSPICIJENT JOSIP: Josip je pred mirovinom i Josip ne prisluškuje što drugi ljudi razgovaraju, osim kad mu se ti drugi ne obrate direktno...

TRANS LASZLO TOTH: »Značajni drugi«, je l' da? Baš sam jučer, u gluho doba noći, pokušavao da čitam taj Finkov esej, odličan esej, ali badava. Nijesam se mogao skoncentrirat'.

INSPICIJENT JOSIP: Čuli ste ih i vi?

TRANS LASZLO TOTH: Dabome. Ne mogu ni zamislit' kako je bilo Vama koji ste u susednoj kabini.

INSPICIJENT JOSIP:*prokomentariše za sebe* Dobro je. Nijesam lud.

LEKTORICA ZLATIJA: Šta Gabrijel radi izvan proba je njegova osobna stvar.

INSPICIJENT JOSIP: Dok ne uznemirava ostale.

TRANS LASZLO TOTH: Jadan Josip, oka nije sklopio svu noć. Jeste li sigurni da nećete kafu?

INSPICIJENT JOSIP: Ne pijem kafu.

TRANS LASZLO TOTH: Rekli ste, da, samo ne znam kako drugčije da Vam pomognem.

INSPICIJENT JOSIP: Meni pomoći nema.

TRANS LASZLO TOTH: Tako pričate jer Vam se čini da Vas je Sin zaboravio...

INSPICIJENT JOSIP: Ne čini mi se nego me je zaboravio. Zadnji puta sam ga vidija...

TRANS LASZLO TOTH: Da rekli ste - nad lijesom vaše žene, njegove majke...

INSPICIJENT JOSIP: Ne, to ste kazali Vi.

TRANS LASZLO TOTH: A meni je rekla - kazala Zlata.

LEKTORICA ZLATIJA: On je divan mali...

INSPICIJENT JOSIP: Bio nekad, a nije više ni tako mali...Naljutio se na mene, ni sam ne znam razlog...

LEKTORICA ZLATIJA: Proći će ga to.

TRANS LASZLO TOTH: Vrag će ga znati...

LEKTORICA ZLATIJA: Bijel si u licu.

TRANS LASZLO TOTH: Hoćete li leći umjesto mene u visaljku?

INSPICIJENT JOSIP: Taman posla. Proba počinje...

LEKTORICA ZLATIJA: Za dva sata in pol.

INSPICIJENT JOSIP: Ak' i tad

REKVIZITER PURI off: Ko zna kad?!

TRANS LASZLO TOTH: Asistent režije bi, da je pametan, od Vas mogao što šta da nauči o organizaciji, ali on...

INSPICIJENT JOSIP: Nema on vremena

TRANS LASZLO TOTH: Ja sam prilično tolerantan čovjek, ali je i meni jučer zasmetalo... Znae bili su toliko glasni da nijesam mogao ostati fokusiran na čitanje.

INSPICIJENT JOSIP: Kako ga nije sram?

TRANS LASZLO TOTH: Kapetanu se u zube ne gleda, dragi moj Josipe.

INSPICIJENT JOSIP: Osim ako ih ne maže kokainom.

LEKTORICA ZLATIJA: Čut' će te neko...

INSPICIJENT JOSIP: I ja sam njih slušao čitavu noć, uh, jedva čekam da se sve ovo završi...

TRANS LASZLO TOTH: Ovome nema kraja.

INSPICIJENT JOSIP: Još tri sedmice...

TRANS LASZLO TOTH: Barem, naglašavam to jer sam naćuo da postoji mogućnost da se premijera odgoditi za svibanj...

LEKTORICA ZLATIJA: Svibanj?

INSPICIJENT JOSIP: Šalite li se Vi sa mnom?!

LEKTORICA ZLATIJA: Od koga ste to ćuli?

TRANS LASZLO TOTH: Od redateljice. I nemojte reći da sam vam ja rekao. Prićala je s nekim po prijenosnom telefonu. Isprićavam se ako se tako ne kaće, moj hrvatski je jako, jako loš...

LEKTORICA ZLATIJA: Što se Vi brinete oko hrvatskog kad nemate teksta?

TRANS LASZLO TOTH: Polako... dugo je još do svibnja...

INSPICIJENT JOSIP: E, pa baš dobro ako je tako – obradovali ste me. Ja ću tada biti u mirovini.

TRANS LASZLO TOTH: Ali ćete prije toga morati nekome predati inspicijentsku štafetu.

LEKTORICA ZLATIJA: Ne, to ne može biti. Vjerojatno je u pitanju srpanj?

TRANS LASZLO TOTH: Nije, baš kao što nije ni kolovoz rujan, a ni listopad...

INSPICIJENT JOSIP: Moguće, sasvim moguće, mene više ništa ne ćudi, a i logićno je...

TRANS LASZLO TOTH: Jer?

INSPICIJENT JOSIP: Studeni, prosinac i sjećanj ne dolaze u obzir zbog plovidbe.

TRANS LASZLO TOTH: Nezgodno je da, zbog Oluje.

LEKTORICA ZLATIJA: Ajme, pa to je za godinu dana... zna li se razlog?

INSPICIJENT JOSIP: Raspad sistema.

LEKTORICA ZLATIJA: Da nije nešto zbog gospođe Jadranke? Pročitala sam da je zbog trovanja ribom u restoranu Pelagos, čiji je vlasnik General, završila na intenzivnoj njezi...

Pokazuje Laszlu članak iz tabloidnih medija.

TRANS LASZLO TOTH: Gde doživljava kliničku smrt.

INSPICIJENT JOSIP: Što čitaš to smeće? Kao da ne znaš da je laž sve što napišu.

LEKTORICA ZLATIJA: Dolazi li ona danas na probu?

INSPICIJENT JOSIP: Kako će doć' na probu ak' je na intenzivnoj njezi?

TRANS LASZLO TOTH: Sve se odgađa i to ne zbog Jadranke već zbog Gospođe Tužiteljice. Ona će, ako je vjerovati redateljici, doći na premijeru svoga teksta.

LEKTORICA ZLATIJA: Kako li će reagirati na predstavu? Ovaj tekst je u odnosu na njenu knjigu prilično izmijenjen.

TRANS LASZLO TOTH: I jeste i nije.

INSPICIJENT JOSIP: Koga briga.

TRANS LASZLO TOTH: To je umetnička sloboda inspirirana njenom knjigom, a Sveta Carla je trenutačno, iako penzionerka, vrlo okupirana pisanjem nove knjige i ima vremena da nas podsjeti na sebe, tek u srpnju.

LEKTORICA ZLATIJA: Svibnju ili srpnju?

TRANS LASZLO TOTH: Svibnju. Ispričavam se. Lapsus in lingue.

INSPICIJENT JOSIP: Odgađamo premijeru zbog bilog svita...

TRANS LASZLO TOTH: Tu su, pošteni moj Josipe, u pitanju veliki novci koji treba da se upumpaju u ovu produkciju...

LEKTORICA ZLATIJA: O čemu li sad piše?

INSPICIJENT JOSIP: Mislio sam da nas je u ovoj knjizi sve popisala...

LEKTORICA ZLATIJA: Čitao si je?

INSPICIJENT JOSIP: Samo naslove. Za razna »natezanja« sa Zagrebom, Prištinom, Beogradom i Crnom Gorom, stvarno nijesam imao živaca.

TRANS LASZLO TOTH: Srbi su prošli bolje od Vas, iako ostajem pri tome da ste ih pobedili. Njih je, i to negde na samom početku, nazvala »kučnim sinovima«, a vas »podlim kučkinim sinovima«, zamislite to, evo tu pročitajte ako mi ne vjerujete.

INSPICIJENT JOSIP: Ne znam di so mi naočale.

LEKTORICA ZLATIJA: Tražiš li njih?

TRANS LASZLO TOTH: A ni Srbi njoj nisu ostali »za ubistvo predsednika u Hagu«, pozdravili su je u jednom pismu sa: poštovana gospođo kurvetino...

INSPICIJEN JOSIP: Dobro je prošla. Kod nas su je zvali la puttana.

LEKTORICA ZLATIJA: To nije sasvim tačno.

INSPICIJENT JOSIP: Šta nije tačno?

LEKTORICA ZLATIJA: Knjigu sam čitala dva puta i nije sasvim tačno da nas je ona nazvala »podlim kurvinim sinovima«.

TRANS LASZLO TOTH: Nije ona nego njen asisistent?

REKVIZITER PURI off: Nije šija nego vrat

ASISTENT GABRIJEL off: Što vam to sad znači?

REKVIZITER PURI off: Isto sranje drugo pakovanje.

LEKTORICA ZLATIJA: A vidim po koricama da se to izdanje koje Vi imate malo razlikuje od ovog mog primjerka, napravila bih usporedbe, ako mi posudite Vašu knjigu?

TRANS LASZLO TOTH: Poklanjam Vam je. Ispostavilo se da sam je badava naučio napamet, ukinut mi je tekst, zamislite Vi to – ja kao Tuđman nemam teksta pa to je...

INSPICIJENT JOSIP: Tako je, kako je.

TRANS LASZLO TOTH: Glupo je.

ASISTENT GABRIJEL off: Nemojte se uzrujavati...

INSPICIJENT JOSIP: Ne bi me čudilo da je to bila njegova ideja.

TRANS LASZLO TOTH: Pomirio sam se tim. Karla opet piše, to je sve što je važno.

INSPICIJENT JOSIP: Dali smo joj materijal za do kraja života.

TRANS LASZLO TOTH: Neće ona još dugo, zapamtite što sam Vam rekao.

INSPICIJENT JOSIP: U pravu ste. Ima i ona godina...

LEKTORICA ZLATIJA: Tri više nego ti.

TRANS LASZLO TOTH: Josipe, izgledate barem deset mlađi... kakva je ona rugoba, ni operacije joj ne pomažu.

LEKTORICA ZLATIJA: Meni izgleda da se nije operirala.

INSPICIJENT JOSIP: Novci joj nisu problem.

TRANS LASZLO TOTH: To ste u pravu. Ona ima nekoliko tisuća eura penzije svaki mjesec, a Vi ćete morati svoju mirovinu da rastežete...

LEKTORICA ZLATIJA: Ima Josip dobrog sina...

Opet se čuju samo talasi. Josip i dalje za nečim traga. Zlata ustaje da mu pomogne.

TRANS LASZLO TOTH: I kad stiže ovaj glasovir koji je Gabriel pominjao?

INSPICIJENT JOSIP: Jučer... baš sam krenuo za njega.

LEKTORICA ZLATIJA: To za glasovir je možda točno, jer je Gospođa Tužiteljica u djetinjstvu svirala na glasoviru...

INSPICIJENT JOSIP: Šta mene briga šta se događalo u Švicarskim Alpima...?!Pita li itko mene za moje djetinjstvo?

TRANS LASZLO TOTH: Ja bih Vas pitao, ali ste bili toliko ljuti da prosto nijesam htio da Vam stajem na žulj.

INSPICIJENT JOSIP: Ljut sam i dalje.

TRANS LASZLO TOTH: Na oca, sina i ...?

INSPICIJENT JOSIP: Oca nijesam ni upoznao da bih se ljutio na njega, poginuo je dok sam još bio u majčinom truhu.

TRANS LASZLO TOTH: Branio je domovinsku čast predpostavljam?

INSPICIJENT JOSIP: Nije mi do šale.

TRANS LASZLO TOTH: Ne, ne šalim se, ni najmanje jer to što ste sada otvorili- to su smrtno ozbiljne teme. Ispravite me ako grešim: je li branio domovinsku čast ili ne?

INSPICIJENT JOSIP: Ali ustaša nikada nije bio, ni on ni djed, a ni ja...

LEKTORICA ZLATIJA: Josip je ranjen u Dubrovniku.

TRANS LASZLO TOTH: Je li i on poginuo?

INSPICIJENT JOSIP: Tko?

TRANS LASZLO TOTH: Pa Vaš deda Josip I

Zlata se »malo« nasmije

INSPICIJENT JOSIP: Ni groba mu se ne zna.

TRANS LASZLO TOTH: Ali mu je u svakom slučaju mali?

INSPICIJENT JOSIP: Kome je mali?

TRANS LASZLO TOTH: Vašem dedi. Grob. Gde god da je.

INSPICIJENT JOSIP: Izgleda da je završio negde u moru, bio je mornar i učestvovao je u čuvenoj pobuni mornara u Kotoru.

TRANS LASZLO TOTH: U Beču sam znate, godinama unazad gledao predstavu »Mali mi je ovaj grob«. Predstava nije bila ništa posebno, ali tekstem sam bio oduševljen toliko da me je put, u potrazi za spisateljicom, odveo u Beograd.

INSPICIJENT JOSIP: I kako je tamo?

TRANS LASZLO TOTH: Bio sam razočaran znate.

LEKTORICA ZLATIJA: Šta Vas je toliko razočaralo u Beogradu?

TRANS LASZLO TOTH: Razaranje pozorišta znate...

LEKTORICA ZLATIJA: Kako to? Zar u Beogradu napravili veliku ulogu koja Vas je proslavila?

TRANS LASZLO TOTH: Proslavila je redateljicu, draga moja Zlato, ona je zbog te moje uloge dobila ovaj brod i neograničen budžet i ... vidite kako mi zahvaljuje- nije mu dodelila ni jednu jedinu repliku. U ovoj našoj predstavi ću...

INSPICIJENT JOSIP: Ako je uopće i bude.

TRANS LASZLO TOTH: Tako je, Josipe, tako je. I ja mislim isto: predstave verovatno neće ni biti kako smo krenuli.

REKVIZITER PURI off: Bit' će je i bit' će dobra.

LEKTORICA ZLATIJA: I ja sam optimistična.

INSPICIJENT JOSIP: Ne znam na osnovu čega?

TRANS LASZLO TOTH: Zamislimo da su Zlata i Puri u pravu, i da se predstava ipak dogodi – ne, ne, ne i ne! Ja u tom slučaju ne mogu pristati na to da celo vreme šutim kao riba.

LEKTORICA ZLATIJA: U Beogradu ste imali tekst?

TRANS LASZLO TOTH: Kako da ne? Sve vreme sam samo ja govorio.

INSPICIJENT JOSIP: Možda ste u međuvremenu nešto naljutili redateljicu?

TRANS LASZLO TOTH: Proslavio sam je. A ovako mi vraća...

LEKTORICA ZLATIJA: Šta ak' se plaši kako će publika reagirat' na vaš srpski?

TRANS LASZLO TOTH: Na to, vidite nisam ni pomislio. Ali ak' bi vi pristali da radite sa mnom?

LEKTORICA ZLATIJA: Čudni su putevi Gospodnji...

JADRANKINA KABINA

JADRANKA: Teksta je previše! Ne uspijeva mi da ga savladam.

ASISTENT GABRIJEL: Možemo ga staviti na titlove?

REDATELJICA: I to je jedna mogućnost.

ASISTENT GABRIJEL: Ili bubica. Ali ta ce donijeti neke sasvim druge konotacije...

JADRANKA: Koje?

ASISTENT GABRIJEL: Pa vezano za prisluškivanje. Tuđman je prisluškivao...

REDATELJICA: Ali toga u predstavi nema.

JADRANKA: Nadam se da ga neće ni biti jer...

REDATELJICA: To je riješeno. Imat' ćeš bubici i Karla je svakako imala prevodioca, tako da... imam jednu odličnu vijest, nije konačna, zato vas molim za diskreciju...

Asistent Gabriel se smije.

ASISTENT GABRIJEL: Počela si da koristis diplomatski jezik... diskrecija...

REDATELJICA: A to... nije mi ni čudo.

JADRANKA: Šta je bila dobra vijest?

REDATELJICA: Izgleda da Karla dolazi na premijeru.

JADRANKA: Stvarno?

REDATELJICA: Zamisli, ona sjedi u publici i gleda tebe - sebe.

ASISTENT GABRIJEL: Kad smo već kod maske, Miha mi nije odgovorio na mail...

REDATELJICA: Zašto ga nijesi zvao?

ASISTENT GABRIJEL: Jesam. Mobitel mu je isključen.

REDATELJICA: Javiće se. Ali ti nema šta da brineš: maska će profunkcionirati, vidjela si i sama na probi...

JADRANKA: Vidjećemo...

REDATELJICA: Dečki, koliko čujem, uveliko plešu?

ASISTENT GABRIJEL: Odlični su.

JADRANKA: Svi će biti odlični, ali ja zaista...

REDATELJICA: I ti ćeš biti, samo treba da se slegne material.

JADRANKA: Mene brine ta nova scena koju još nijesmo probali.

ASISTENT GABRIJEL: Vi tamo svakako nemate tekst.

JADRANKA: Znam. Ali, da nije možda previše?

ASISTENT GABRIJEL: Sad zvučite kao Josip.

REDATELJICA: Objasni mi što se s njim događa.

ASISTENT GABRIJEL: Ne bih ga dalje komentirao.

JADRANKA: “Previše je, naše društvo nije zrelo za bavljenje ovom temom”, eto to je meni kazao prije nego sam se razboljela.

Ulazi Puri i u rukama nosi velike, iz silikona napravljene suze.

REDATELJICA: Puri, to izgleda odlično.

REKVIZITER PURI: Ostale su montirane u podpalublju, kako smo i dogovorili.

REDAETLJICA: Upravo sam krenula. Gabrijele, možeš li reći Josipu da nam treba bubica za Jadranku?

ASISTENT GABRIJEL: Reci cu toncu lično.

REDATELJICA: Puri, šta je sa Josipom?

REKVIZITER PURI: Malo je živčan.

JADRANKA: Barem još netko shvaća kako mi je.

REDATELJICA: Bliži se premijera, to je sasvim normalno.

JADRANKA: Ako ti tako kažeš.

ASISTENT GABRIJEL: By the way, na palubi se priča da je premijera odgođena...

REKVIZITER PURI: Ali nije?

REDATELJICA: Tko to priča?

ASISTENT GABRIJEL: Jasno ti je tko... ne znam zašto ga ne izbaciš iz podjele...

REDATELJICA: Nema vremena, to je što je...

ASISTENT GABRIJEL: Želi tekst.

REDATELJICA: I to je normalno. Proći će ga.

ASISTENT GABRIJEL: Ak' ti tako kažeš.

REDATELJICA: Ideš li sa nama u podpalublje?

JADRANKA: Ne, ostaću da još malo ponovim tekst.

REDATELJICA: Zaista se ne bi trebala toliko opterećivati....

PALUBA 1

INSPICIJENT JOSIP: Znate kad bih, da mi je sadašnja pamet, išao u domovinski rat -

TRANS LASZLO TOTH: a) nikad? b) uvijek? c) po potrebi?

INSPICIJENT JOSIP: Manite me...

TRANS LASZLO TOTH: : Točan odgovor je pod a. Čestitamo Josipu!

Iz off-a se čuje Rekviziter Puri koji pjeva

REKVIZITER PURI off: Moja domovina, mene pazi, da mi se što ne desi, ona vazda širi ruke, prema nama, svojoj deci

TRANS LASZLO TOTH: Ko to tamo peva znamo, ali se pitamo šta to tamo peva naš Puri?

REKVIZITER PURI: The Books of Knjige, crni crnogorski humor, toplo preporučujem

TRANS LASZLO TOTH: Čitanje obožavam. Sa sobom sam doneo čitavu biblioteku, da mi nije nje, ne znam kako bih prekratio vreme bez glasovira

INSPICIJENT JOSIP: Dok se meni osobno ne obrati sa molbom i uputama kako dopremiti glasovir, neću reagirati.

LEKTORICA ZLATIJA: Smiri se čovječe...

TRANS LASZLO TOTH: Tako je Zlato, treba čuvati zdravlje: ja ću se praviti gluv, a Josip neka se pravi lud...

INSPICIJENT JOSIP: Bojim se da se ja nemam što praviti...

LEKTORICA ZLATIJA: Šta to opet tražiš?!

GABRIJEL off: Za zmije nijesam siguran, pitaćemo redateljicu. Kako stojiš sa puškama?

REKVIZITER PURI off: Tutto completo.

GABRIJEL off: Bravo. Barem rekvizita da funkcioniše.

INSPICIJENT JOSIP *iznenada pljesne rukama, a potom se udari po glavi, nakon toga po ramenu, a na posljetku i po nozi*

INSPICIJENT JOSIP: Svu mi krv popiste!

TRANS LASZLO TOTH: Ah, prepali ste me. Baš sam bio skoro zadremao.

LEKTORICA ZLATIJA: Probaj s ovim.

Pružna mu neku flašicu

INSPICIJENT JOSIP: Ubit ću te!

Priđe Josipu i uz njegov prešutni pristanak ga naprska tekućinom protiv komaraca

TRANS LASZLO TOTH: Konačno sam dobio odgovor na pitanje koje me je mučilo noćima: odakle dopire ovaj neponovljivi miris tamjana.

Zlata se nasmije.

Josip šuti i dalje traga za nečim, dok se iznenada ne »prene«

INSPICIJENT JOSIP: Zreo si ti za mirovinu, moj Josipe, već dulje vrijeme.

LEKTORICA ZLATIJA: Htjela bih ti pomoći...

TRANS LASZLO TOTH: Nudio sam mu i visaljku i kafu, pre više od sat vremena, pa nije hteo.

LEKTORICA ZLATIJA: Ako opet tražiš naočale, evo ih na stolu.

INSPICIJENT JOSIP: Vrag ti sriću odnija...

Opsuje inspicijentsku knjižicu koju pronalazi u jednom od džepova svog ribarskog prsluka

TRANS LASZLO TOTH: Imate najbolje psovke. Ni Srbi vas ne mogu preteći.

REKVIZITER PURI off: Mrtva trka poštovani Laszlo, mrtva trka.

Josip se po prvi put nasmije.

Ulazi Rekviziter Puri koji u jednoj ruci ima pušku, a u drugoj veliku silikonsku suzu

Inspicijent Josip gleda Rekvizitera Purija

INSPICIJENT JOSIP: Šta sve moram da zapišem? O čemu smo razgovarali u bifeu?

TRANS LASZLO TOTH: Zmije, Suze, Puške, Karla, glasoviiiiirrrrr?

INSPICIJENT JOSIP: Kakve zmije?

REKVIZITER PURI: Gumene zmije na palubi dva više nijesu potrebne. Umjesto njih tamo treba staviti puške.

INSPICIJENT JOSIP: Kad?

REKVIZITER PURI: Sad, ali ja odoh u podpalublje.

INSPICIJENT JOSIP: Kojim dobrom?

REKVIZITER PURI: Da deinstaliram suze.

INSPICIJENT JOSIP: Tko će odnijeti puške?

REKVIZITER PURI: Nemam pojma.

TRANS LASZLO TOTH: Mogu ja. Nema ni žurbe, izgleda da će premijera tek do godine.

Trans Laszlo Toth iznenada i prijateljski potapše po ramenu Rekvizitera Purija. Uzima pušku od njega i razgleda je.

TRANS LASZLO TOTH: Će si ih nabavio?

REKVIZITER PURI: Svaki rekviziter ima svoje male tajne.

TRANS LASZLO TOTH: Pogledaj recimo ovu, da Zlata oprost, sisu...

Pokazuje na suzu u Purijevim rukama. Josip se smije.

INSPICIJENT JOSIP: Užas. Nije nam ni čudo što smo ovako nervozni. Ispričavam se svima. Danas nije moj dan.

LEKTORICA ZLATA: Tko priznava pola mu se prašta.

Palubom prolazi Asistent Gabrijel

REKVIZITER PURI: Laszlo, što Vi nemate replika?

TRANS LASZLO TOTH: Još uvek... Nada je uvek mlada što bi rekao Vaš Shakespeare.

Ulazi Gabrijel sa metrom u rukama.

ASISTENT GABRIJEL: A tko je Shakespeare?

TRANS LASZLO TOTH: Goethe, pardon, Vaš Goethe...

ASISTENT GABRIJEL: Aha, na njega ste mislili...

TRANS LASZLO TOTH: Opsednut sam njime. Od kad sam igrao Shakespeara u Beogradu, ne mogu nikako da ga se oslobodim.

ASISTENT GABRIJEL: Koga, Machbetha?

TRANS LASZLO TOTH: Ili Milosevicha, kako vam drago.

LEKTORICA ZLATIJA: Ne trebate se ispričavat', shvatili smo, lapsusi se događaju i najboljima.

TRANS LASZLO TOTH: Hm, najbolji. Shakespeare je najbolji među najboljima, s iznimko Njegoša *pogleda Puri* Zbog mog iskustva sa velikanima mi teško pada da trpim ovako loš tekst.

ASISTENT GABRIJEL: Zanimljivo... ako budem režirao Shakespeara zvat' ću Vas. Šta misliš ti o tome Puri?

PURI: Strpljen, spašen!

Trans Laszlo Toth iznenada, i dalje sa puškom u rukama, nišani galeba u letu.

INSPICIJENT JOSIP: Ne smijete pucati.

REKVIZITER PURI: Puška je prazna.

TRANS LASZLO TOTH: Nažalost. Shvatio zašto se ovako loše osećam.

LEKTORICA ZLATIJA: Vi?

TRANS LASZLO TOTH: Možda nijesam jedini, ali sasvim sam siguran, da je to što sam bez teksta namerno urađeno, da bi se me na taj način dovelo u situaciju da ležim po ceo dan u ovoj ljujjašci, ne radim ništa, a samim tim...

REKVIZITER PURI: Dokon um, đavolja rabota.

TRANS LASZLO TOTH: Tako je! Propadam. Kao glumac propadam.

ASISTENT GABRIJEL: Još kad tome dodate loš radni prostor.

TRANS LASZLO TOTH: *smije se* Na prostor se ne bih žalio. Brod je prelep, baš šteta što morate da ga delite sa Njegoševim potomcima.

REKVIZITER PURI: U ime pozorišta!

TRANS LASZLO TOTH: Da ste lukavi barem upola onliko koliko tvrde Srbi mogli ste sa Crnogorcima postići Solomonsko rješenje.

ASISTENT GABRIJEL: To mi je nešto poznato...

INSPICIJENT JOSIP: Dečko, izvini da te pitam - šta si ti studirao?

ASISTENT GABRIJEL: Diplomirao sam pozorišnu režiju, sada sam na magistarskim. Zašto?

INSPICIJENT JOSIP: Tko ti je bila učiteljica u osnovnoj školi?

ASISTENT GABRIJEL: Ne shvaćam, je li ovo neko isljeđivanje ili šta...

INSPICIJENT JOSIP: Tako se ne mjeri...

TRANS LASZLO TOTH: Neka radi kako mu drago.

LEKTORICA ZLATIJA: Elem, solomonsko rješenje: obje majke su tvrdile da je dijete njihovo, i onda je premudri Solomon kazao da će prepoloviti dijete, kako bi doznao koja majka je prava...

ASISTENT GABRIJEL: I?

INSPICIJENT JOSIP: Ja ne mogu vjerovat' da...

ASISTENT GABRIJEL: Ne shvaćam Josipe, tako je, ne shvaćam ali me zanima i zato pitam da mi se objasni...

LEKTORICA ZLATIJA: Precizne mjere broda postoje u ovom članku o brodu koji sam našla, hoćeš da ti prepisem, da ne gubiš vrijeme?

ASISTENT GABRIJEL: Hvala Zlato. To bi bilo divno.

Zlata prepisuje mjere broda iz novinskog članka.

TRANS LASZLO TOTH: Majka Naša Crna Gora bi vam prepustila brod iz čiste ljubavi, samo da ne bi morala da gleda kako ga režu. Puri, demantujte me kakvom mudrom crnogorskom izrekom ak' nisam u pravu.

Puri se nasmije.

PURI: Ja sam te rodila ja ću te i ubiti.

Lektorica Zlatija se prekrsti.

LEKTORICA ZLATIJA: Isuse...

Asistent Gabrijel gleda u papir sa mjerama koje je prepisala Zlata.

ASISTENT GABRIJEL: I dalje ništa ne shvaćam.

Asistent Gabrijel odlazi.

INSPICIJENT JOSIP: Činiš mu medveđu uslugu, dečko mora jednom naučiti da barata metrom.

REKVIZITER PURI: To Vam je definicija crnogorske majke, tako da...

TRANS LASZLO TOTH: Crnogorci, stvarno ste glupi što Nemca ne prepustite Hrvatima.

INSPICIJENT JOSIP: Njemca?Kog Njemca?

TRANS LASZLO TOTH: Nemojte mi reći da... ma dajte molim Vas, to se vidi, oseća se, jednostavno se oseća.

GABRIJEL off: Opet ne shvaćam kako je moguće.

INSPICIJENT JOSIP *za sebe* da si tak' glup...

TRANS LASZLO TOTH: Da ovo samo Nemac može da napravi.

INSPICIJENT JOSIP: Njemac...

TRANS LASZLO TOTH: Njemac naravno, pogledajte pažljivo... Tako je dobro, i poslije toliko godina- to ima eleganciju, ima stil, ima ukus, ima osjećaj, ima dignitet, lepotu jednostavno poseduje lepotu u grčkom smislu reči: pogledajte ga...

INSPICIJENT JOSIP: Lip brod. Jako lip, nema šta.

ASISTENT GABRIJEL off: Po posljednjim informacijama koje ja imam, replike ikona stižu ...

TRANS LASZLO TOTH: U kolovozu.

LEKTORICA ZLATIJA: Ja sam ih vidjela na palubi 2

INSPICIJENT JOSIP: Taj dečko stvarno nije...

TRANS LASZLO TOTOH: Jesu, jesu, tamo su bile, kao što sam i ja nekada bio mlad, ljep i pametan

INSPICIJENT JOSIP: Rijetko je na našim scenama sresti takvog glumca

TRANS LASZLO TOTH: Zato me je moguće vidjeti samo na palubi. Ako mi sad kažete da sam zbog toga prevaziđen...

INSPICIJENT JOSIP: Ne. Uopće. Baš naprotiv. Moje vrime prolazi, a vaše tek dolazi.

TRANS LASZLO TOTH: I staram se kao vino.

LEKTORICA ZLATIJA: To ste sami rekli.

Ona izađe.

REKVIZITER PURI: Znae kako kažu u našem narodu: ko se hvali sam se kviri.

TRANS LASZLO TOTH: E, pa onda je vrime da začutim.

REKVIZITER PURI: Šalu na stranu, ja ne samo da uživam slušajući Vas svih ovih nedelja, nego i učim. Veliki ste glumac...

Rekviziter Puri izađe.

TRANS LASZLO TOTH: Onda shvaćate kako mi teško pada što nemam više teksta.

INSPICIJENT JOSIP: Nemate ga uopće, ako i to nije promijenjeno.

ASISTENT GABRIJEL off: Vezano za promjene: molim Vas neka Josip pita mene za sve što mu nije jasno.

INSPICIJENT JOSIP: Tko kaže da mi nije jasno?

GABRIJEL off: Ikone bi morale biti u podpalublju ne na palubi dva, tako da...

REKVIZITER PURI off: Moja greška... ja sam ih tamo stavio, pogrešno sam shvatio Josipa

LEKTORICA ZLATIJA off: Ne zamjeri Josipu on je...

Asistent Gabrijel, rekviziter Puri i Lektorica Zlatija se vraćaju na palubu

TRANS LASZLO TOTH: Izgledate kao trio fantastico.

ASISTENT GABRIJEL: Josipe, imate li sve zapisano? Ako je potrebno možemo proći zajedno kroz zabilješke?

INSPICIJENT JOSIP: Imam li sve zapisano? Dvije svećice imam ispunjene, ovo je treća, a nadam se i posljednja. Jučer sam započeo prepisivanje u inspicijentsku knjigu.

ASISTENT GABRIJEL: Zašto to radite?

TRANS LASZLO TOTH: *šapuće Zlati* Zbog njegove pokojne žene.

Zlatija iznenada opet izađe, kao da je nešto zaboravila.

INSPICIJENT JOSIP: Radim jer tako radim 40 godina.

ASISTENT GABRIJEL: Shvaćam...I ne namjeravate da probate drugčije?

Na palubu se vrati Lektorica Zlatija, u rukama nosi dvije puške

LEKTORICA ZLATIJA: Pomoći ću Puriju da ih prenese na palubu...

INSPICIJENT JOSIP: Ja sam shvatio da ih treba instalirati u podpalublju, umjesto suza. Gabrijele, jesam li u pravu?

ASISTENT GABRIJEL: Glava mi je kao balon.

LEKTORICA ZLATIJA: Izgledaš iscrpljeno. Moraš više spavat'

INSPICIJENT JOSIP: I dozvolit' nama ostalima da spavamo...

ASISTENT GABRIJEL: Sa dečkima sam radio na koreografiji za prvu sliku.

LEKTORICA ZLATIJA: I kakva će biti?

INSPICIJENT JOSIP: *prokomentariše za sebe Pederska, eto kakva...*

ASISTENT GABRIJEL: *obraća se Zlati* Kužim što je Josip htio da kaže, mene to ne vrijeđa, to više govori o njemu nego o meni.

INSPICIJENT JOSIP: A šta to o meni govori?

ASISTENT GABRIJEL: Homofobni stavovi su najčešće samo paravan...

LEKTORICA ZLATIJA: Nemojte se svađati molim vas!

Odnese puške.

TRANS LASZLO TOTH: Mir, mir, mir nitko nije kriv ava, ava, ava Gospođa Tužiteljica je krava.

ASISTENT GABRIJEL: Htio sam da Vas poštedim Sizifovog posla, vezano za te vaše inspicijenske knjige

INSPICIJENT JOSIP: Jedna knjiga je... samo jedna jedina

ASISTENT GABRIJEL: Kako god. Samo molim vas nemojte jos raditi konačnu verziju

INSPICIJENT JOSIP: Nego kad?

TRANS LASZLO TOTH: Znači točno je da se premijera odlaze.

INSPICIJENT JOSIP: To bi mi moralo biti jasno jer mi bi do sad već radili generalne probe...

ASISTENT GABRIJEL: Nemojte paničariti molim Vas, i sami znati da nije do mene.

INSPICIJENT JOSIP: A do koga je?

ASISTENT GABRIJEL: Redateljica je...

REKVIZITER PURI: Viša sila.

LEKTORICA ZLATIJA off: Kako ste?

REDATELJICA off: Bolje, mnogo bolje. Ušla sam samo da vas pozdravim.

TRANS LASZLO TOTH: Ušunjala se. Kao kakva životinja. Prisluškuje nas

REDATELJICA off: Što ste vi Zlato pod punim naoružanjem?

LEKTORICA ZLATIJA off: Pomažem Puriju.

Trans Laszlo Toth opet nišani i to u pravcu iz koga će, za nekoliko trenutaka doći redateljica.

TRANS LASZLO TOTH: Ja sam, znate, strastveni lovac.

REDATELJICA: Ne, ne znam i spustite tu pušku, molim Vas...

TRANS LASZLO TOTH: Baš pomažem Zlati da pomogne Puriju da ih prenese u podpalublje

INSPICIJENT JOSIP: Na palubu 2

REDATELJICA: Što će puške na palubi 2?

INSPICIJENT JOSIP: Gabrijel je...

REDATELJICA: Pogrešno je shvatio. Puške treba da ostanu ovdje jer je taj ples posljednja scena u prvom dijelu.

REKVIZITER PURI off: Ođe se ne zna ko kosi, a ko vodu nosi.

ASISTENT GABRIJEL: Danas ćemo proći prvi dio.

LEKTORICA ZLATIJA: Proba će danas biti po planu?

INSPICIJENT JOSIP: Kada?

REDATELJICA: Za sat i pol. Zar vas Gabrijel nije obavijestio?

INSPICIJENT JOSIP: Je', samo pitam da li se nešto promijenilo vezano za datum premijere? S obzirom da nijesmo imali probe to bi bilo očekivano.

LEKTORICA ZLATIJA: Kako je gospođa Jadranka?

REDATELJICA: Dosta toga se promijenilo, nadam se da ste odmorili...

TRANS LASZLO TOTH: A Vi, jeste li ozdravili? Trovanje ribom može imati podmukle komplikacije...

REDATELJICA: Nije bilo trovanje ribom...

LEKTORICA ZLATIJA: Svi su pisali.

INSPICIJENT JOSIP: Zlata se bila ozbiljno zabrinula za gospođu Jadranku.

REDATELJICA: Imala sam morsku bolest. I Josipe, molim Vas, nema nikakve potrebe da Zlata prenosi puške...

Redateljica i Gabrijel odu

INSPICIJENT JOSIP: Pa je li premijera odgođena ili nije odgođena?

REKVIZITER PURI: Kasnije bit' će jasnije

Izađe

LEKTORICA ZLATIJA: Zašto mi nije odgovorila na pitanje o gospođi Jadranki?

TRANS LASZLO TOTH: Isto zato što ja kao Tuđman nemam tekst, glupo ali...

INSPICIJENT JOSIP: Tako je kako je.

TRANS LASZLO TOTH: Zlato, zašto Vi ne bi radili na hrvatizaciji mog jezika...?

INSPICIJENT JOSIP: To joj je posao.

TRANS LASZLO TOTH: Pa zašto me onda ne popravljate kad vas i Josip i ja?

REKVIZITER PURI: I Puri.

TRANS LASZLO TOTH: Sva trojica vas molimo.

LEKTORICA ZLATIJA: *na rubu suza* Zato što po zvaničnom tekstu...

TRANS LASZLO TOTH: Još uvek... Nakon proba, znate, poslije kupanja, da osmislite neki personalizovani tečaj jezika...Molim Vas. Imam talenta verujte mi, još da me vi uzmete pod svoje – pa gde bi mi bio kraj

REKVIZITER PURI off: Ućiću ga ja crnogorski kad jeveć toliko zapeo.

TRANS LASZLO TOTH: A ne, ne, ne. Nećemo tako. Dok plovim hrvatskim vodama, govorit' ću kao Hrvat, čak i ako je brod crnogorski.

INSPICIJENT JOSIP: Ničiji je brod.

LEKTORICA ZLATIJA: Isuse bože

TRANS LASZLO TOTH: Tako je Zlato! Da se prekrstim i ja šta smo dočekali

REKVIZITER PURI off: Kako ničiji. Zar Njemci nisu...

LEKTORICA ZLATA: Jesu, oni su ga gradili...

TRANS LASZLO TOTH: Znam, znam, o najljepšem Starcu Crne Gore znam sve, pa čak i to da se glavni inženjer ovog broda zvao Josip...

ASISTENT GABRIJEL: Da preciziramo: Josip Škarica. Evo pogledajte.

Pokazuje mu članak.

INSPICIJENT JOSIP: Stvarno...?

LEKTORICA ZLATIJA: Piše i na tabli na ulazu.

TRANS LASZLO TOTH: Ova predstava bi morala početi jednom ekskurzijom po brodu. Josipe, Vi bi, naravno bili vodič, pravili bi se da ste ovaj Josip iz 1933.

INSPICIJENT JOSIP: Otac mi je Josip, deda mi je Josip...

TRANS LASZLO TOTH: Gabrijel bi mogao biti Vaš sin Josip.

INSPICIJENT JOSIP: Ne. Sin mi nije Josip.

LEKTORICA ZLATIJA: Žena ga je nagovorila da prekinu tradiciju.

TRANS LASZLO TOTH: I doslutila da mu se sin preseli u Hamburg?

INSPICIJENT JOSIP: Vidim da Vas je Zlata o svemu izvijestila.

LEKTORICA ZLATIJA: Nijesam ja...

INSPICIJENT JOSIP: Tko onda? *Na palubu ulazi Puri sa kafom u rukama* Sigurno se moja pokojna žena nije ustala iz groba...

TRANS LASZLO TOTH: Usud znate, to je usud. Zlata je nevinna. *Zlata uzme brojiti brojanicu.* Brod je napravljen u Hamburgu i pomislio sam da se i Vaš sin odselio tamo i ispostavilo se da sam pogodio.

REKVIZITER PURI: A da mi napravimo jedno natjecanje u znanju? Nešto poput Miliunaša...I da nakon ove ture brodom, na koju ih vi povedete, imamo kviz.

TRANS LASZLO TOTH: Vi ste moj brat, Puri. To je odlična ideja. Uprkos tome sto sam umetnik, ili bas zbog toga, ja znate razmisljam tržišno, a i Josip je pred penzijom i trebat' će mu dodatni izvori prihoda. Tako da, razmislite o tome moj poštenu Josipe, možda nas trojica nijesmo slučajno sreli.

Asistent Gabrijel prolazi palubom sa puškama u rukama

ASISTENT GABRIJEL: Sveta trojica.

TRANS LASZLO TOTH: Gabrijel može u toj našoj predstavi igrati anđela.

ASISTENT GABRIJEL: Letim radit'

Gabrijel nestane

INSPICIJENT JOSIP: A što ćeš radit' znaš li?

TRANS LASZLO TOTH: To su to nove generacije.

INSPICIJENT JOSIP: Koje ne razumijem.

TRANS LASZLO TOTH: Zato se i nudim da ih prevodim na hrvatski koji Zlata neće pa neće da me nauči!

Iz off-a se čuje Đavolja svadba, Fran-a Lothke.

ZLATIJA: Zauzeta sam, a nakon ove pauze očekujem da ćemo pojačati lekturu.

TRANS LASZLO TOTH: Naročito nakon ovih najavljenih proširenja područja teksta ove predstave.

INSPICIJENT JOSIP: Ko je to najavio, i kad?!

TRANS LASZLO TOTH: Kako ko, pa Gabrijel. I ja ga podupirem. Reći ću glasno, glasnije, najglasnije da je ovaj tekst nacionalna sramota za vašu zemlju. Dodeliti Vidrinu nagradu nekakvog »Svetoj Karli« je blasfemično. Ali znate kako, ja se ne čudim sebi nego se čudim Zlati, kako kao dobra katolkinja i strastvena vernica, ćutke podnosi takvu blasfemiju...

REKVIZITER PURI: Žali Bože što se trpjet može.

TRANS LASZLO TOTH: I zamislite vi taj pseudonim iza kog se autorica skriva: Visoka Svećenica, pa nemojte molim Vas

INSPICIJENT JOSIP: Moram priznati da sam ja, kad sam to prvi put vidio, pomislio da se radi o nekoj sektašici

Muzika u pozadini je sve glasnija

TRANS LASZLO TOTH: Tako je dragi moj, sektašica je u pitanju, pa ko god ona bila. Možda je Shakespeare glavom i bradom...

LEKTORICA ZLATIJA: Prijateljica mi je rekla da ste ga u Beogradu maestralno odigrali.

TRANS LASZLO TOTH: To uopće nije bio Šekspir, to sam bio ja.

LEKTORICA ZLATIJA: Onda sam nešto pogrešno razumjela. Vjerovala sam da ste igrali beogradskog trgovca po motivima mletačkog trgovca...?

TRANS LASZLO TOTH: Ne, uopće ne, sve ste pogrešno razumjeli svoju genijalnu prijateljicu. Moguće zbog toga što ona govori srpski, Vi hrvatski... Jezičke barijere na ovim prostorima su nepremostive shvaćate.

Zlata se nasmije.

LEKTORICA ZLATIJA: Moja prijateljica je...

TRANS LASZLO TOTH: Genijalna.

Zlata se opet nasmije.

LEKTORICA ZLATIJA: Hrvatica je, ali je...

TRANS LASZLO TOTH: Oluja odnela. Da li će itko zapjevati nešto od Thomsona?

PURI: Ko pjeva zlo ne misli.

Muzika je toliko glasna da ih jedva i čujemo šta govore. Puri dobacuje

PURI off: Mlate praznu slamu!

TRANS LASZLO TOTH: Tako je Puri, tako je! A i Josip je u pravu. I njemu je potrebno dati neki domoljubivi tekst, ak' se slažete? Poneo sam sa sobom samo najbolje pisce, ak' vam nešto zatreba, znate gdje je moja kabina, tamo ćete naći i mene i Hrvatskog Goethea...

LEKTORICA ZLATIJA: Blago Vama ak' ga možete čitat', iako podupirem sasvim, ako ste već odlučni u namjeri da naučite hrvatski onda ste na pravom kursu.

TRANS LASZLO TOTH: Ne samo da sam odlučan nego sam i naoštren, a pomalo i zaljubljen.

LEKTORICA ZLATIJA: U tom primjeru ste odabrali najboljeg među najboljima...

TRANS LASZLO TOTH: Samo zakucajte, kad god, bit' će mi zadovoljstvo.

LEKTORICA ZLATIJA: Naše društvo nije zrelo za bavljenje takvim piscem.

INSPICIJENT JOSIP: E ne znam, zaista nijesam više pametan. Da mi je da s mirom ovo zaključimo pa da ja polako...

JADRANKINA KABINA

Jadranka, veoma ozbiljna, sa slušalicom u uhu i u tužiteljskoj halji sjedi na stolici, te "ponavlja" tekst. Ponavlja ga sasvim tiho, skoro nečujno, kao da bi izgovarala nekakvu molitvu.

JADRANKA: „Lovila sam zmije sa svojom braćom čak i prije navršene jedanaeste godine. Talijanske ljutice i druge vrste otrovnih zmija žive u šumama i krševitim vapnenastim rasjedima što okružuju mjestašče u kojem smo odrastali – Bignasco, selo s najviše 200 stanovnika na kraju doline Valle Maggia u švicarskim Alpima iznad Locarna. Svakog tjedna morala sam sjesti u maleni plavi vlak i spustiti se njime do doline u kojoj se nalazi Locarno, gdje sam pohađala satove glasovira.“

U tom trenutku se odnekud, iz daljine, čuje jak zvuk ventilatora koji pokreću jarbole na brodu. Jadranka nastavi, ali malo glasnije.

JADRANKA: Iako sam glasovir počela svirati tek u devetoj godini, majka mi je

dopuštala da sama odlazim na satove, jer je put do Locarna trajao samo sat vremena, a Švicarska je bila sigurna i uređena država.

Kucanje na vratima njene kabine.

JADRANKA: Tko je?

INSPICIJENT JOSIP: Josip. Oprostite ako Vas ometam...

JADRANKA: Ne, ne uopće...

Ustaje i otvara vrata.

INSPICIJENT JOSIP: Spremni ste za probu?

JADRANKA: Učim tekst. Ali ako proba počinje mogu se odmah pridružiti. Jeste li mi došli instalirati bubicu?

INSPICIJENT JOSIP: Ne, kakvu bubicu?

JADRANKA: Shvatila sam da ćete to Vi učiniti, ali...

INSPICIJENT JOSIP: Ne, nitko mi nije rekao, došao sam da vam potvrdim da proba počinje po planu, i samo provjeravam da li ćete danas moći da...

JADRANKA: Da, hvala. Mnogo bolje se osjećam.

INSPICIJENT JOSIP: Donio sam Vam mali dar.

JADRANKA: Niste trebali...

INSPICIJENT JOSIP: Više je suvenir nego što je dar.

Pružaj joj „Jadro“ napolitanke. Jadranka se nasmije.

JADRANKA: O, hvala Vam, Josipe. Zaista, Vi ste toliko pažljivi... Mogu li Vas zagrliti?

Kratkotrajan zagrljaj.

INSPICIJENT JOSIP: Pošto ste Vi Jadranka, a mi se nalazimo na Jadranu, pomislio sam da bi odgovaralo...ako se redateljica složi, mogli bi ih i jesti u nekoj od scena.

JADRANKA: Napolitanke? Nijesam sigurna, ja znate imam toliko teksta i uopće... Ne znam.

INSPICIJENT JOSIP: Ne brinite toliko. Bit ćete jako dobri.

JADRANKA: A predstava? Hoće li ona biti dobra?

INSPICIJENT JOSIP: E, to je malo teže pitanje. Evo, jedini ste Vi, od svih ostalih spremni za probu.

JADRANKA: A di su ostali?

INSPICIJENT JOSIP: Svatko na svoju stranu.

JADRANKA: Zar zajednička proba ne počinje na palubi 1?

INSPICIJENT JOSIP: Počinje. Barem da ja znam. Dečki su na palubi 2, iako me uopće ne bi čudilo i da se Gabrijel predomislio pa da su ipak prešli na palubu 3, veći je prostor, a oni probaju *plesnu točku*, nešto sa puškama i zmijama znate...

JADRANKA: Ne, ne znam...

INSPICIJENT JOSIP: Ako želite možete pogledati?

JADRANKA: Ne. A sa kim to radi?

INSPICIJENT JOSIP: Sa dečkima... Puri demontira suze.

JADRANKA: Zašto?

INSPICIJENT JOSIP: Nemojte me pitati takve stvari, bez uvrede ali ja...

JADRANKA: Ja bih početka probe ostala ovdje, da još jednom ponovim tekst.

INSPICIJENT: Shvaćam. Imate jako puno teksta.

JADRANKA: Previše, mislim da ste me svi zajedno precijenili. Zbog toga sam očekivala da ste došli sa bubicom.

INSPICIJENT JOSIP: Uvjeren sam da ćete se izboriti i bez nje.

JADRANKA: Od kud puše?

INSPICIJENT JOSIP: Uključili su ventilatore, da isprobaju kako funkcioniraju sa jarbolima.

JADRANKA: Malo su bučni.

INSPICIJENT JOSIP: Redateljica kaže da treba da bude tako, ali to ćemo još vidjeti, ne znam ni sam, pominjala je da će sve jarbole zamijeniti crvenim kazališnim zavjesama.

JADRANKA: Kad?

INSPICIJENT JOSIP: Kad dođe scenograf...

JADRANKA: Josipe, jeste li Vi spremni za probu?

INSPICIJENT JOSIP: Kako mislite da li sam spreman?

JADRANKA: Ako nemate nekakvog posla, potrebna mi je mala usluga. Uzet će vam manje od desetak minuta.

INSPICIJENT JOSIP: Ako mislite da mogu da pomognem, recite...

JADRANKA: Voljela bih da nastavim sa tekstom, a Vi, ako možete da čujete.

INSPICIJENT JOSIP: Ali ja...

JADRANKA: Imate mnogo više iskustva u pozorištu od mene, molim Vas...budite moj slušalac...

INSPICIJENT: Ako Vi tako kažete.

JADRANKA: Evo Vam stolica, sjedite, ja ću stajati.

INSPICIJENT JOSIP: Taman posla...

JADRANKA: Insistiram. „Moj stariji brat Flavio ubrzo je blizu kuće u kojoj je živjela moja nastavnica glasovira otkrio zoološki vrt. Odmah uza nj nalazio se medicinski laboratorij koji je prikupljao žive zmije ljutice i upotrebljavao ih za izradu antivenina, protuotrova što su ga davali ljudima koje je ugrizla zmija. Mojoj braći i meni bilo je najvažnije to što je laboratorij za svaku od tih zmija bakrene ili smeđe boje plaćao 50 švicarskih franaka. To je 50-ih bio velik novac.“

INSPICIJENT JOSIP: To je bilo dobro, samo ne shvaćam kontekst.

JADRANKA: Mislila sam predložiti redateljici da uzmemo i ovaj tekst iz originalne knjige. Nema ga u drami, ali ako je već u knjizi... Slušajte molim Vas dalje, pa ćete reći da li se i Vama čini da je dobro.

INSPICIJENT JOSIP: Nastavite slobodno...

JADRANKA: „Moja braća i ja smo godinama mučili zmije, što je bilo jednako opasno kao i odlaziti u lov na zmije. Da dođemo do zaslužene nagrade, zmije je trebalo sačuvati živima cijelim putem do laboratorija u Locarnu, a roditeljima nismo smjeli reći čime se bavimo. Naš pas, crni bastardo kojeg smo zvali Cliff, bio je pravi stručnjak u pronalaženju ljutica i nije ih se bojao, iako ga je jedna od njih ugrizla; Flavio mu je dao dozu antivenina koji smo uvijek nosili sa sobom i Cliff se dva ili tri dana morao boriti za život. Nakon što se oporavio, moja braća i ja bismo išli za njim uz planinu. Cliff bi nas uvijek doveo do zmije, a mi bismo je onda pritisnuli rascjepljenim štapom. Zatim bi jedan od nas ščepao bi zmiju iza glave i, dok se ona migoljila, spustio bi ju u torbu, nakon čega bismo je odnijeli kući. Ja sam bila ta koja je redovito odlazila u Locarno. Zmije sam donosila u laboratorij u kutiji za cipele na kojoj smo probušili rupicu za zrak kako bi zmija mogla disati. Lovili smo ih cijelo ljeto i naša je tajna zaliha franaka neprekidno rasla. Kupili smo stupicu i posebnu staklenu posudu kako bismo zmije mogli sačuvati žive pod krevetom mog starijeg brata Flavija. Tjedni su prolazili, a ja sam osjećala da me moja braća sve više prihvaćaju kao sebi ravnu.“

INSPICIJENT JOSIP: Dobra priča!

JADRANKA: „Jednom, dok sam se vlakom spuštala prema Locarnu, jedna zmija progutala je svoju svinutu njuškicu kroz rupu za zrak i pokušala pobjeći iz kutije. Bio je jedan od većih primjeraka. Počela sam je udarati knjigom iz glazbenog, ili nečim drugim, ne sjećam se više. No ona se neprekidno pokušavala izmigoljiti iz kutije. Bila sam zabrinuta, ali nisam se bojala; uspjela sam je odnijeti u laboratorij i staviti 50 franaka u džep. Znala sam da je zabranjeno nositi sa sobom otrovnice u vlaku. Jednom je konduktar postao sumnjičav prema meni. Upitao me što nosim. Znala sam da ne smijem

lagati. Rekla sam mu da nosim zmiju ljuticu. Najprije je prasnuo u smijeh: Znaju li tvoji roditelji za to?“ Ponovite umjesto konduktera molim Vas...

INSPICIJENT JOSIP: Znaju li tvoji roditelji za to?

JADRANKA: „Pa ne baš, odgovorila sam, nastojeći ne pridati posebno značenje svojim riječima. Kondukter je nakon svake željezničke postaje išao od kupea do kupea bušeći putne karte novim putnicima i svaki put bi me upitao kako je moja zmija. Pretpostavljam da je nekoliko dana nakon toga slučajno sreo moju majku, jer je jednoga dana došla kući bijesna kao ris i kaznila nas, zabranivši nam da ubuduće lovimo zmije. Tako smo ostali bez nagrade od 50 franaka po zmiji. Zнала sam da iz poštovanja prema mojoj majci ne smijem lagati kondukteru. Pouke koje sam stekla u djetinjstvu i koje su me poslije vodile u mojim životnim odlukama tako su jednostavne da ih se sjećam bez napora; dapače, one su tako jednostavne da mi se čini gotovo trivijalnim spominjati ih na ovome mjestu.“

Duga pauza. Jadranka i Josip se gledaju. Josip plješće.

JADRANKA: „I danas sam više lovac na zmije nego pravi sručnjak. Nakon četvrtine stoljeća provedene u tužiteljskom poslu, moje oči vide više crno – bijelo nego sivo, i to smatram prednošću. Ne pada mi na pamet ispričavati se zbog svojeglavosti ili zato što javno kažem to što mislim.“

INSPICIJENT JOSIP: Uz poruku: nitko ne smije biti iznad zakona.

JADRANKA: I samo još jedan dio koji sam označila za kraj: „Jedno od mojih osnovnih zadataka kao glavnog tužioca Suda u Hagu bilo je traženje pravde za žrtve zločina. Rat u Hrvatskoj 1991. godine prouzrokovao je između 10.000 i 15.000 mrtvih i nekoliko tisuća ranjenih. Nakon nekoliko godina diskusija između političara i novinara o broju žrtava u ratu u BiH, procjene variraju od 25.000 do 329.000 poginulih. Specijalisti za demografska pitanja iz moga ureda su ponudili najbolju procjenu koju sam imala prilike da vidim: 103.000 poginulih, od toga 55.261 civila.“

INSPICIJENT JOSIP: Ako mene pitate, to je sav tekst koji ova predstava treba, ali je problem što, osim Vas, mene tu nitko ništa ne pita.

JADRANKA: Nemojte tako. U zadnjem tjednu se što šta može promijeniti.

KABINA LEKTORICE ZLATIJE

Lektorica Zlatija sanja

REDATELJICA: Ova je naša predstava neka vrsta kentaura.

TRANS LASZLO TOTH: Znači: ni ovo ni ono, već i ovo i ono. Boca sa porukom, je li tako...

ASISTENT GABRIJEL: Ne shvaćam sasvim...

REDATELJICA: Radimo pozorišni smrtopis...

TRANS LASZLO TOTH: Reći ću sada jednu strašnu rečenicu, tako strašnu da ćete me, nakon što je izgovorim, ekshomunicirati iz podele.

REDATELJICA: Onda nemojte.

TRANS LASZLO TOTH: Šutaću kao riba ali mi obećajte da ću moći da pratim vaš stvaralački rad do kraja.

INSPICIJENT JOSIP: To se zna oduljiti...

REDATELJICA: Što ste kazali, Josipe?

INSPICIJENT JOSIP: Ništa značajno.

REDATELJICA: Meni se činilo baš suprotno. Molim Vas ponovite još jednom, nijesam vas čula.

TRANS LASZLO TOTH: Vi, Milošević i ja, draga moja, sve više ličimo jedno na drugo i treće.

Redateljica se nasmije

REDATELJICA: Imate sreće što ste tako dobar glumac.

TRANS LASZLO TOTH: Koji nema replike.

REDATELJICA: Nemojte više piti, pa ćemo videte, a za početak se vratite onoj bogohulnoj misli zbog koje ste bili sigurni da ću vas izbaciti iz podjele.

TRANS LASZLO TOTH: Da joj se samo vratim ili i da je podijelim sa drugima? Nekako sam se ušutao svhaćate, od kada sam shvatio da Gabrijela malo ili nimalo ne zanima to što ću reći.

ASISTENT GABRIJEL: Jer nemate replike

REDATELJICA: Recite, Laszlo, slušamo Vas...

TRANS LASZLO TOTH: Problem drame Sveta Karla je u tome što svecu ilti svetici nije dopuštena dramatična sudbina; to nije njegov takoreći žanr.

ASISTENT GABRIJEL: Žanr?

INSPICIJENT JOSIP: Tko je shvatio, shvatio je.

REDATELJICA: To bi bilo to?

TRANS LASZLO TOTH: Da, tako nekako.

REDATELJICA: Sasvim ste u pravu.

TRANS LASZLO TOTH: Jesam li u pravu toliko da predstavu Sveta Karla možemo početi baš tim kritičnim uvodom, nakon koga mogu leći u krevet kao Tudjman na samrti i...Josipe, biste li mi učinili uslugu?

INSPICIJENT JOSIP: Recite, Laszlo.

TRANS LASZLO TOTH: Možete li leći u ovu ljuljašku?

INSPICIJENT JOSIP: Mogu, ako mi objasnite zašto.

ASISTENT GABRIJEL: Sve je već jasno dragi moj Josipe.

TRANS LASZLO TOTH: Čestitam Vam! Preuzećete ulogu čovjeka koje pokušavam da se oslobodim.

INSPICIJENT JOSIP: Redateljice, ja nijesam u stanju da igram Tuđmana.

REDATELJICA: Ne morate nikoga da igrate, samo lezite na krevet, biće dovoljno.

LEKTORICA ZLATIJA: Josipe, lezi, bićeš odličan.

REDATELJICA: I vi Zlato, sjednite pored njega ako možete...

ASISTENT GABRIJEL: Tako počinje predstava?

LEKTORICA ZLATIJA: Koga ja igram?

TRANS LASZLO TOTH: Opaticu...

REDATELJICA: Znate li da molite?

LASZLO TOTH: Mislite da bi se ovoliko dugo zadržali na ovom mjestu živi i zdravi da Zlata svake večeri...

REDATELJICA: Onda molite. Možemo li to da vidimo?

INSPICIJENT JOSIP: Zlato, možda će ti biti lakše ako te samo slušamo...

REDATELJICA: Može i tako. Probajte kako Vam je ugodnije.

LEKTORICA ZLATIJA: Probaću iz svoje kabine, svakako je blizu.

ASISTENT GABRIJEL: Idem da je ozvučim. Moli kao svake večeri i bit' ćeš odlična.

INSPICIJENT JOSIP: Ja ću pristati da igram kog god hoćete, samo me zanima jedno -

TRANS LASZLO TOTH: Ko će to da plati?

REDATELJICA: Dogovoriću sa producentom

INSPICIJENT JOSIP: Ako se javi...

REDATELJICA: Javiće se Josipe, ne brinite se, u predstavu je već uloženo toliko novca da...

TRANS LASZLO TOTH: Je njen potop siguran...

REKVIZITER PURI: Pu, pu, pu!

ASISTENT GABRIJEL: Mislio sam da vi nijeste sujevjerni?

REKVIZITER PURI: Je li đavo, ili su mađije, ili nešto gore od oboje?

TRANS LASZLO TOTH: Strašni sud je blizu!

INSPICIJENT JOSIP: Moja posljednja želja je da se moj sin nikad ne vrati u Hrvatsku

REDATELJICA: Kako to?

INSPICIJENT JOSIP: Doslo mi je, iz uloge znate, ako vec umirem, onda je fer i da sa publikom podijelim posljednju zelju.

REDATELJICA: Tako ce početi predstava.

INSPICIJENT JOSIP: Zar nijeste maloprije rekli?

REDATELJICA: Maloprije...

TRANS LASZLO TOTH: Zlato, mozete li osmisliti neku molitvu koja ima za cilj da odobrovolji Boga da ispuni Josipovu posljednju zelju ?

LEKTORICA ZLATIJA: Radije bih pjevala

REDATELJICA: Gabrijel vas moze pratiti na glasoviru ako zelite

INSPICIJENT JOSIP: Odakle nam glasovir?

TRANS LASZLO TOTH: Hajde da pitamo Gabrijela da li on želi da nas ispostavi svojem dilentatiranju na glasoviru?

REDATELJICA: Za Vas mi je lako: Vi ste ionako gluvi. Čujmo Zlatu kako pjeva.

INSPICIJENT JOSIP: Kao slavuj

ASISTENT GABRIJEL: Laszlo je u pravu, to sto jo radim na glasoviru u poredjenju sa Pogoreličem

REDATELJICA: Ti si baš našao s kime ćes da se porediš.

ASISTENT GABRIJEL: S najboljim.

TRANS LASZLO TOTH: U vezi sa ovim anđelom sam se prevario, priznajem, nije on nikakav anđeo, nego djavolji advokat, s time da taj đavao o kome pricate nijesam ja nego, Vi

Josip iznenada počinje da pjeva.

INSPICIJENT JOSIP:

“Kad na mlado poljsko cvijeće
Biser niže ponoć nijema
Kroz grudi mi pjesma liječe
Što te nema, što te nema
A-a, što te nema
Kad mi sanak pokoj dade
I duša se miru sprema
Iz srca se glasa krade
Što te nema, što te nema
A-a, što te nema
Procvijetala svaka staza
K'o što biješe divnih dana
Po ružama i sad prska
Bistra voda šadrvana
A-a, šadrvana
Po ružama i sad prska
Bistra voda šadrvana
A-a, šadrvana
I u času bujne sreće
I kad tuga uzdah sprema
Moja ljubav pjesmu kreće
Što te nema, što te nema
A-a, što te nema
Moja ljubav pjesmu kreće
Što te nema, što te nema
A-a, što te nema
Što te nema, što te nema”

TRANS LASZLO TOTH: Umjesto da Josip, veliki Hrvat, zapjeva Tomsona recimo, on nam donese takav bosanski melos... Izdajnik. Izdajnik Umjesto stojećih ovacija - suze.

REKVIZITER PURI: Ne plastične, prave!

ASISTENT GABRIJEL: Još kad bi i Josip zaplakao...

INSPICIJENT JOSIP: Muškarci kod nas ne plaču.

REDATELJICA: Bravo Gabrijele! Josipe, ako to učinite na predstavi napravićete revoluciju u relacijama otac sin na ovim prostorima.

LEKTORICA ZLATIJA: Obojica trebate plakati'

REDATELJICA: Zlato, Josip neka pjeva vi ćete plakati. Zamislite da ste na primjer njegova žena.

LEKTORICA ZLATIJA: Njegova žena je mrtva.

TRANS LASZLO TOTH: Jos bolje. Za scenu je bolje.

Zlata je bijela kao duh.

INSPICIJENT JOSIP: Zlato, Zlato, sta ti je?

TRANS LASZLO TOTH: Vode, dajte vode.

REDATELJICA: Ta replika posebno komicno zvuč ako se ima u vidu da smo okruženi vodom.

TRANS LASZLO TOTH: Zlato, čujete li me, Zlato?

KRAJ PRVE EPIZODE.

EPIZODA 2

Iz mrklog mraka čuje se »Đavolja Svadba«, dio baleta »Đavo u selu«, čuvenog hrvatskog skladatelja Fran Lhotke u izvedbi Zagrebačke filharmonije i pod dirigentskom palicom Pavla Dešpalja.⁴

(https://www.youtube.com/watch?v=yrZXwtmizUo&list=RDMMYrZXwtmizUo&start_radio=1)

Postepeno u mrak ulaze svjetla, cio arsenal, tako da do kraja Lhotkine kompozicije sasvim jasno vidimo jedrenjak koji svojom ljepotom oduzima dah. 12 bijelih jedara ukupne površine 800 metara kvadratnih, viore uz pomoć vjetra koji stvaraju veoma bučni ventilatori koji su sa potrebe ove drame postavljeni između dva topa kalibara 47 mm.

Na sve tri njegove palube, i u podpalublju, na daskama koje život znače u toku su pripreme pozorišne probe u susret premijeri predstave »Sveta Karla« koja će, za tjedan dana, otvoriti najljepše evropsko Kazališno pozorište na vodi imena »KP JADRAN«.

Inspicijent Josip, naslonjen na ogradu, još uvijek pod utiskom košmara koji ga je zatekao u toku popodnevne dremke, duboko zamišljen kroz prozor iz bife restorana gleda u nepreglednu pučinu praznih crvenih sjedišta koja čekaju svoju publiku.

BIFE »KP JADRAN«

TRANS LASZLO TOTH: Opet ste potonuli u svoje misli?

INSPICIJENT JOSIP: Potonuo

⁴ https://www.youtube.com/watch?v=yrZXwtmizUo&list=RDMMYrZXwtmizUo&start_radio=1

TRANS LASZLO TOTH: Teško ćete isplivati?

Inspicijent Josip pljesne rukama kao da je nešto iznenada zaključio

INSPICIJENT JOSIP: Što bude, bit će!

Rekviziter Puri bife restoranom pronosi klupko gumenih zmija i dobacuje

REKVIZITER PURI: Neka bude što biti ne može!

INSPICIJENT JOSIP: Kud sa zmijama?

REKVIZITER PURI: Gabrijel je rekao da mu više ne trebaju.

INSPICIJENT JOSIP: Njemu, njima, ili predstavi, jer ako ne trebaju predstavi onda moram da ih razdužim da ne ispadne poslije da sam ja...

INSPICIJENT JOSIP: Šta ste rekli? Nijesam vas dobro čuo.

TRANS LASZLO TOTH: Ah, zanimljivo, i Vi ste, baš kao i ja, počeli da ne čujete dobro...

INSPICIJENT JOSIP: Zuji mi u ušima od detonacije.

TRANS LASZLO TOTH: Kakve detonacije.

INSPICIJENT JOSIP: Imao sam košmar, ali ne bih o tome.

TRANS LASZLO TOTH: Blago Vama. Barem znate da će Vas gluvoća proći, a ja sam zauvek ogluveo od Miloševića u Beogradu znate, on stalno viče: »Ne čujem dobro, ne čujem dobro«, i ja sam se tako uživeo u lik i ostao bez sluha...

Restoran bifeom opet prolazi Rekviziter Puri sa još jednim »naramkom« zmijsa. Ovog puta se zadržava jer Trans Laszlo Toth hoće da proba da malo žonglira »gumenim igračkama«. U tome mu uspijeva.

REKVIZITER PURI: Izgleda kao da su zmijsa ipak potrebnijsa vama

***TRANS LASZLO TOTH** nastavlja da izvodi akrobatsku tačku sa zmijsama*

INSPICIJENT JOSIP: Laszlo, dajte mi molim Vas tu rekvizitu.

TRANS LASZLO TOTH: Izvolte, dragi moj vidim ja da je vrag odnio šalu.

Puri kreće da ide.

INSPICIJENT JOSIP: Di ćete sad?

REKVIZITER PURI: Da vratim zmijsa u rekvizitarnicu.

INSPICIJENT JOSIP: Ostavite zmijsa na palubi dva.

REKVIZITER PURI: Tamo im ne trebaju.

INSPICIJENT JOSIP: Kome ne trebaju?

LEKTORICA ZLATIJA: Ne trebaju na palubi dva... dečkima za ples, znaš da...

INSPICIJENT JOSIP: Ništa ja ne znam.

REKVIZITER PURI: »Nosi zmijsa, donosi puške«.

INSPICIJENT JOSIP: »I Josipu ništa ne prijavljuj«, je li tako?

REKVIZITER PURI: Nije tako.

INSPICIJENT JOSIP: Nego kako?

LEKTORICA ZLATIJA: Mislio je da si upućen.

INSPICIJENT JOSIP: Kad si ti to postala vidovita pa znaš šta drugi misle?

LEKTORICA ZLATIJA: Od kad sam laserski operirala oči. *Pokušava da »prebaci« temu Laszlo, maloprije ste govorili ekavicu, sad hrvatski...*

TRANS LASZLO TOTH: Mešam, Zlato, mešam kako mi dođe, kao u kuvanju, moj jezik, baš kao i moja jela tako dobijaju neočekivane primjese...

INSPICIJENT JOSIP: Pogrešno, potpuno pogrešno.

LEKTORICA ZLATIJA: Dok nije u predstavi meni ne smeta.

REKVIZITER PURI: Josipe, mogu li da odnesem te puške ili ne? Na palubi dva im hitno trebaju?

INSPICIJENT JOSIP: Za šta?

REKVIZITER JOSIP: To već ne znam jer nije moje da se petljam u umjetnički posao...

INSPICIJENT JOSIP: Umjetnički... On je još uvijek student.

LEKTORICA ZLATIJA: Veoma darovit.

Puri i dalje stoji sa puškama u rukama i čeka.

REKVIZITER PURI: Pošto radimo ovaj tekst pretpostavljam da...

INSPICIJENT JOSIP: E pa ja ništa ne pretpostavljam nego znam i to veoma dobro čime se bavi ovaj tekst koji...

TRANS LASZLO TOTH: Boba ne valja! Puri, jesam li pogodio?

REKVIZITER PURI: Pogodio!

Obojica se smiju. Puri i dalje stoji sa puškama.

INSPICIJENT JOSIP: Oduzmi im to što su ti tražili, ali drugi put me pitaj.

REKVIZITER PURI: Gabrijel je još tražio da im ponesem...

INSPICIJENT JOSIP: Ne zanima me šta ti je Gabrijel tražio. U bilo koju promjenu prvo mora da bude upućen inspicijent predstave. A to sam ja.

REKVIZITER PURI: *jedva čujno* Još ovaj put odlazi

INSPICIJENT JOSIP: Šta je rekao?

LEKTORICA ZLATA: Nije ništa rekao, čovik piva.

INSPICIJENT JOSIP: On mene provocira.

LEKTORICA ZLATA: Nije te provocira', piva je.

INSPICIJENT JOSIP: Ma nemoj, koju pismu?

LEKTORICA ZLATIJA: *pjeva*

Još ovaj put

Ću ti reći laku noć

Jer s novim jutrom

Ni sam ne znam di ću poć'

Al' ću poć'

Trans Laszlo Toth plešće i aplaudira. Puri se vraća, noseći u rukama nekoliko pušaka i umjesto da prođe scenom i on se zaustavi da čuje lektoricu Zlatu kako pjeva

REKVIZITER PURI : Tako, baš tako bi morala početi ova predstava.

INSPICIJENT JOSIP: Prvi put čujem tu pjesmu.

TRANS LASZLO TOTH: “Zato čuvaj me se mala... Jer ja sam stari morski vuk.” To poznajete? Tu bi mogli Vi Josipe i Puri, i to u duetu.

INSPICIJENT JOSIP: Što baš nas dvojica?

TRANS LASZLO TOTH: Josipe, ne ljutite se na Purija, on, kao i svaki dobar vojnik, samo ispunjava naređenja.

INSPICIJENT JOSIP: O tome šta kome treba ili ne treba na palubi dva bi trebao da bude obaviješten inspicijent!

TRANS LASZLO TOTH: I to dan ranije. Shvaćam Vas, u potpunosti Vas shvaćam, ali možda nas je dobar moj Josipe vrijeme pregazilo.

LEKTORICA ZLATIJA: *Josipu* Tvoje je samo da uradiš ono što je do tebe, i ne sikiraj se.

INSPICIJENT JOSIP: *sebi* Moje je, sve su prilike, da šutim i trpim.

TRANS LASZLO TOTH: Na vašim malim ali ponosnim narodima su se izređali svi jahaci Apokalipse.

ZLATIJA LEKTORICA: »izređali« nije baš hrvatski

TRANS LASZLO TOTH: Ali meni to ne smeta. To je citat, znate, Hrvatski Goethe je u pitanju

Josip ni ne gleda, ali prokomentariše

INSPICIJENT JOSIP: Što god piše, točno piše, sasvim točno.

LEKTORICA ZLATIJA: Većina naših, znate, uopće ne čita srpske medije čak ni kada je u njima objavljen intervju s najvećim hrvatskim živućim autorom, samo zato što su srpski. To je opće raspoloženje znate...

TRANS LASZLO TOTH: Ovaj Karlin tekst je posve šupalj, ako mene pitate „Kako šupalj“? Šupalj kao mjesec, eto tako šupalj, posve šupalj, ne mislim pri tom na intervju od Šnajdera: intervju ko intervju: Metafora ovamo, metafora onamo. Mi ćemo naš tekst, tekst predstave, tek napraviti.

ZLATIJA LEKTORICA: Uz Božju pomoć.

INSPICIJENT JOSIP: Sudeći po tome kako nam trenutačno ide, morat' ćeš puno više da moliš...

TRANS LASZLO TOTH: Zlato, dopustit ću sebi da Vam postavim jedno intimno pitanje, a vi mi, odgovorite samo ukoliko Vam ne bude previše neugodno

Zlata pocrveni.

INSPICIJENT JOSIP: U današnje vrime čovek ženi ne može ni kompliment da udijeli... Ovo je doba...

TRANS LASZLO TOTH: Doba mjedi, dragi moj Josipe, doba mjedi, Zlata će me shvatiti što sam time htio da kažem, jer delimo istu ljubav prema vašem najvećem piscu

LEKTORICA ZLATIJA: Drago mi je što ste ga čitali

TRANS LASZLO TOTH: Tek ću ga čitati draga moja, ne samo ja, nego generacije koje dolaze, ovi dečki statisti, plesači, pripadnici mornarice, izdajnici

INSPICIJENT JOSIP: Dica su to, naša dica...

TRANS LASZLO TOTH: svima bi im, umjesto gumenih decijih zmija, silikonskih suza koja liče na sise i ostalih budalaština...

INSPICIJENT JOSIP: A di je redateljica?

REKVIZITER PURI: I ona je tamo. U podpalublju

INSPICIJENT JOSIP: Nije zadovoljna ni ikonama?

LEKTORICA ZLATIJA: To su samo replike.

TRANS LASZLO TOTH: kako god, pustite me da završim misao - i lažnih pušaka, trebalo podijeliti u ruke Šnajderove knjige

REKVIZITER PURI *šapuće Zlati:* Puške su prave.

INSPICIJENT JOSIP: Baš će ih čitati.

ZLATIJA LEKTORICA: Ukoliko je redateljica kazala da je to dio scene...

TRANS LASZLO TOTH: Zašto joj ne predložite? Vi i(li) Josip. Ili Puri. Ili Vi i Josip i Puri, svoje troje kod nje imate tako mnogo autoriteta, a Puri najviše. Instalacija koju je postavio u podpalublju je pravo malo remek delo.

REVIZITER PURI: Vidjeli ste.

TRANS LASZLO TOTH: Naravno. Dozvolite da Vam čestitam.

REKVIZITER PURI: Nije još sasvim gotovo.

INSPICIJENT/ JOSIP: Meni se više ne da...

LEKTORICA ZLATIJA: Kako da ne? Pa ti još uvijek imaš više kazališnog entuzijazma od svih nas zajedno

TRANS LASZLO TOTH: Tako je, Josip će nam pomoći da se izborimo za prosvjećivanje hrvatske omladine

INSPICIJENT JOSIP: Ovi su dečki mahom Crnogorci, i to nije slučajno znate, vjerojatno zbog konteksta Dubrovnika, redateljica nije glupa, uopće nije glupa, ko zna šta smjera

TRANS LASZLO TOTH: Samo što to još uvijek ne znači da zna šta radi

LEKTORICA ZLATIJA: Znat će

INSPICIJENT JOSIP: Kazat će joj se.

REKVIZITER PURI: Sa Lovćena vila kliče, oprostite nam Dubrovniče.

LEKTORICA ZLATIJA: Predložit ću Gabrijele da u predstavu uđe ekskurzija po brodu,

ali i ovaj deo o zmijama koji je u originalnoj knjizi se mora vratiti.

TRANS LASZLO TOTH: I to je sad izostavljeno, dobro ste me podsetili, nevjerovatno, doista nevjerovatno, koliko ovaj tekst nema veze sa knjigom kojom je inspiriran, tu ste sasvim u pravu. Trebamo se vratiti originalu. Zlato, hoćete li i Vi glasati za to?

LEKTORICA ZLATIJA: Josipe, jeste li Vi pribavili dozvolu za korišćenje ovih pušaka?.

INSPICIJENT JOSIP: Pitaj Gabrijela.

LEKTORICA ZLATIJA: Pitam jer smo kratki sa vremenom, da se nešto ne zakomplicira.

TRANS LASZLO TOTH: Kako (t)ko, draga moja, kako (t)ko. Josip će ga ubrzo imati na pretek... imat ćete svo vrijeme ovog svijeta da kao umirovljenih šetate Stadunom i ispijate prvu, drugu, treću kaficu, čitajući regionalne portale iz kojih se cijedi krv i mržnja.

INSPICIJENT JOSIP: Koliko je pušaka?

PURI REKVIZITER: Ne zna im se broj

TRANS LASZLO TOTH: Točan odgovor je 56. Pitanje za Josipa: Osim sa 56 pusaka za posadu brod je originalno bio naoružan i sa: 1. jednim mitraljezom 2. dva mitraljeza 3. 102 mitraljeza 4. nijednim mitraljezom

INSPICIJENT JOSIP: Pa hoćemo li i njih koristiti?

REKVIZITER PURI: Već igraju.

INSPICIJENT JOSIP: Kako to mislite igraju?

TRANS LASZLO TOTH: Plešu sa zmijama dok mi jos uvijek cekamo točan odgovor...

LEKTORICA ZLATIJA: Vjerojatno je Gabrijel sve već provjerio.

REKVIZITER PURI: Nista taj nije provjeravao. Ja sam ih svojerucno čistio vec dva dana. Dva mitraljeza kalibra M7/12 sa 56 posadnih pusaka i dva salutna topa dio su originalnog naoružanja broda.

INSPICIJENT JOSIP: I sve to ćemo koristiti u predstavi?

TRANS LASZLO TOTH: Sad ste me zbunili, zar nije to bilo originalno naoružanje broda ali da je brod u toku Drugog svjetskog rata opljackan u Italiji... ?

REKVIZITER PURI: Od policije sam nabavio i puške i mitraljeze...

Zlata se zasmije.

TRANS LASZLO TOTH: Sad ste me zbunili. Zar nije vojska nadležna za...?

REKVIZITER PURI: Za puške ne! Ovo su puške koje su vraćene u akciji vraćanja oružja nakon što...

INSPICIJENT JOSIP: Nemojmo o tome.

REKVIZITER PURI: Josip je u pravu. Da ne mračimo. Nego, Laszlo, recite Vi meni, da li sam postao novi milijunas ili ne? Moj odgovor je bio točan.

TRANS LASZLO TOTH: Iznimno točan dragi moj Puri, iznimno točan. Dužan sam vam nagradu.

REKVIZITER PURI: Obećanje ludo radovanje.

LEKTORICA ZLATIJA: Dosjetite se da postoji i ona: „Tko čeka, taj dočeka.“

U bifeu se pojavljuje Asistent Gabrijel.

TRANS LASZLO TOTH: Gabrijele,

Slušajte samo kako je ovo lijepo napisano: »U Bibliji je naprosto dat opis one zatrovljenosti...«

GABRIJEL: Za za zatrovljenosti?

LEKTORICA ZLATIJA: Starohrvatski...

TRANS LASZLO TOTH: *nastavlja da čita naglas: Zatrovljenosti... koju ideologija, bilo koja, zna nametnuti ljudima. Na tom se mjestu u Bibliji najprije govori o sumnji! Zmije otrovnice su najprije napale naš narod i zarazile ga sumnjom...«* Kako vam se dopada

REKVIZITER PURI: Nema greške.

LEKTORICA ZLATIJA: On je, po mom skromnom mišljenju naš najveći pisac...

ASISTENT GABRIJEL: O kome pričate?

TRANS LASZLO TOTH: Da se nije samoproglasio za Krležina sina, ja bih to učinio umesto njega.

INSPICIJENT JOSIP: Badava sve u ovoj našoj nesretnoj domovini...

TRANS LASZLO TOTH: Kako može biti nesretna kad imate ovako dobre pisce?

ASISTENT GABRIJEL: Koje ne igramo.

Zagleda pušku.

TRANS LASZLO TOTH: Eto, sami ste sve rekli.

INSPICIJENT: Ovo neće izaći na dobro.

TRANS LASZLO TOTH: Pa naravno da neće. Ništa od ovoga. Svaka puška koja se u prvom činu pojavi na sceni mora da kraja drame zapucati, inače nema drame.

ASISTENT GABRIJEL: To je passe

TRANS LASZLO TOTH: To je Čehov znate se čuje pucanj na samom kraju...

ASISTENT GABRIJEL: Nakon cega, ako se ne varam, postoji jos jedna replika, ubio se, ako se ne varam... rezirao sam Čehova, a sad se ispricavam, imam puno posla sa plesačima.

INSPICIJENT JOSIP: Puške nemaju dozvole

ASISTENT GABRIJEL: Imat će ih.

INSPICIJENT JOSIP: Kad?

ASISTENT GABRIJEL: Josipe, ja vam u potpunosti razumijem, ali...

INSPICIJENT JOSIP: Ne, ti nista ne razumiješ!

ASISTENT GABRIJEL: Iz poštovanja prema Vašim godina neću se svađati, imam zaista jako puno posla jer danas nastavljamo u punom sastavu.

INSPICIJENT JOSIP: Ne znam ja nista. Nitko me ni o čemu ne obavještava. Maloprije sam prvi put saznao da se zmije koriste u plesnim točkama.

ASISTENT GABRIJEL: Nijesu to plesne točke.

INSPICIJENT JOSIP: Kako god. Šta ako se u toj cijevi koju držiš zaglavila municija?

REKVIZITER PURI: Lično sam sve provjerio i garantujem

INSPICIJENT JOSIP: Nemate vi sta meni da garantujete, hocu papir, od policije!

ASISTENT GABRIJEL: Vojske.

INSPICIJENT JOSIP: Ne prekidajte me! Ili cete pribaviti papir ili cu se iskrcati sa broda i otići sam da vas prijavim.

REKVIZITER PURI: Mene?

INSPICIJENT JOSIP: I tebe i Gabrijela. Je li on naručio puške od kojih će netko nedužan da strada?!

ASISTENT GABRIJEL: Ajme...

LEKTORICA ZLATIJA: Pretjeruješ...

ASISTENT GABRIJEL: Puške su bile dio ovog broda. Pročitao sam to i pomislio da bi bilo dobro...

INSPICIJENT JOSIP: Da lažirate puške baš kao što ste lažirali ikone!?

ASISTENT GABRIJEL: Danas ćete vidjeti scenu...

INSPICIJENT JOSIP: Koju scenu?

ASISTENT GABRIJEL: Scenu koju ste vi nazivati *plesnom točkom*.

INSPICIJENT JOSIP: Od kad ste vi i koreograf?

ASISTENT GABRIJEL: Vidite Josipe, i sami znate u kakvoj smo se nezavidnoj situaciji našli sa saradnicima...

INSPICIJENT JOSIP: A neki su to jako dobro iskoristili da se *ubace i ugrade*...

ASISTENT GABRIJEL: Dajte molim vas, nemojte me vrijeđati.

INSPICIJENT JOSIP: Ušuti i slušaj me!

svi pogledaju Josipa koji je „malo više popio“

INSPICIJENT JOSIP: Ja sam još uvijek domaćin ove predstave. Za 40 godina karijere nikada, ali nikada se nije dogodio ni jedan incident, a sada ćete me vas dvojica zbog sopstvene aljkavosti uvuci u takvu tragediju

LEKTORICA ZLATIJA: Aman, čovječe, Bog s tobom!

REKVIZITER PURI: Daleko bilo, u snu se ne snilo.

INSPICIJENT JOSIP: Ja napuštam ovaj brod

ASISTENT GABRIJEL: Pravit ću se da Vas nijesam čuo.

Gabrijel izađe „na tren“

TRANS LASZLO TOTH: Nemojte tako, dragi Josipe, u ovom kratkom vremenu sam Vas iznimno zavolio, i vaš prerani odlazak bit će ogroman gubitak za hrvatsko kazalište.

GABRIJEL off: Tko je umro?

TRANS LASZLO TOTH: Gospođa Jadranka...

GABRIJELoff: Ajme, kad?

TRANS LASZLO TOTH: Jučer.

Laszlo i Josip se smiju. Gabrijel se vrati u bife

GABRIJEL: Baš ste me ustrašili

TRANS LASZLO TOTH: Ustrašila Vas je srpska otrovna tipkovnica.

GABRIJEL: Pa zašto čitate to smeće? Ne mogu virovat da su objavili da je umrla.

ZLATIJA / LEKTORICA: Ja sam...

GABRIJEL: Širite paniku...

ZLATIJA / LEKTORICA: Nisam ja znate, prijateljica iz Beograda mi je poslala članak

TRANS LASZLO TOTH: Tako je, tako je, Josip ovoga puta nije ništa kriv. Ta Zlatina prijateljica, koja radi u beogradskom kazalištu, prati rad naše redateljice još od našeg beogradskog procesa znate u kome smo suradjivali zajedno...

ASISTENTGABRIJEL: U toj ste predstavi čitali ste beogradske tabloide ili šta?

TRANS LASZLO TOTH: Kako ste znali? Imali smo jednu scenu znate, u kojoj smo Shakespeara tražili u žutom tisku. Zlato, je li se tako ispravno kaze?

ZLATIJA/ LEKTORICA: Točno, sasvim točno, odlično Vam ide.

ASISTENT GABRIJEL: Vi ga popravljate?

ZLATIJA/ LEKTORICA: Gospodin Toth je...

TRANS LASZLO TOTH: Ja sam se zaljubio u vaš jezik. Mjesece unatrag, kad su pozvali k sudjelovanju na ovom brodu, počeo sam iščitavati...

GABRIJEL: Oprostite, samo nešto moram pitati Josipa.

INSPICIJENT JOSIP: Pitaj, pitaj, jos ovaj put još ova predstava i to bi nekako bilo to.

TRANS LASZLO TOTH: Što se Josipa tiče, dosta je i bilo.

LEKTORICA ZLATIJA: Di je Jadranka sad?

ASISTENT GABRIJEL: Jadranka će kasniti još pola sata.

INSPICIJENT JOSIP: Proba je trebala početi još prije sat vremena, di je Jadranka?

ASISTENT GABRIJEL: Da li smo spremni? Nismo spremni!

TRANS LASZLO TOTH: Spremni, spremni...

LEKTORICA/ZLATIJA: Nemojte to govoriti tako glasno, jer izaziva potpuno drugeasocijacije...

ASISTENT GABRIJEL: To je bilo odlično. I nekako u pravoj mjeri. Mozete li ponoviti još jednom.

TRANS LASZLO TOTH: Spremni spremni. Zapisi da bi na pocetku morao neko na taj nacin provjeravati je li sve spremno za pocetak. Spremni? Spremni«

INSPICIJENT JOSIP: Netko? A tko bi to bio?

ASISTENT GABRIJEL: Pa Vi Josipe...

INSPICIJENT JOSIP: Oprostite molim Vas, ali ja ne želim sudjelovati u tome.

TRANS LASZLO TOTH: Naravno da ne zeli da mi ukrade jedinu repliku u ovoj predstavi

INSPICIJENT JOSIP: Ispričavam se. Vracam se za minutu

ASISTENT GABRIJEL: Jadranka kasni jer ispobava masku

TRANS LASZLO TOTH: Znači ustvrđujete nam da je ziva?

ASISTENT GABRIJEL: Zlato, ajmo poslati demant srpskim medijima preko te tvoje prijateljice.

LEKTORICA ZLATIJA: Ispričavam se ako sam se maloprije nejasno izrazila ali...

TRANS LASZLO TOTH: Vi nejasni, nikada. Vi ste najveća profesionalka koju sam ikada vidio.

LEKTORICA ZLATIJA: Moja prijateljica ne radi u medijima tako da ne možemo poslati demant.

ASISTENT GABRIJEL: Znam Zlato, šalio sam se.

INSPICIJENT JOSIP: Samo što se nitko ne smije.

GABRIJEL: Šta ste rekli Josipe, nijesam Vas čuo.

JOSIP: Čuo si me, ali sam umjesto odgovora na pitanje di je redateljica, dobio štoriju o...

GABRIJEL: Kad ste me to pitali?

JOSIP / INSPICIJENT: Prije.

GABRIJEL: Ne. Da ste me pitali dao bih Vam odgovor.

INSPICIJENT: Pa dajte mi ga.

GABRIJEL: Prvo me pitajte, i dobićete odgovor, kao i uvijek do sada, a ne tvrdite da ste mi postavili pitanje koje niko od prisutnih nije čuo.

INSPICIJENT/ JOSIP: Mladiću, imam dva svjedoka.

TRANS LASZLO TOTH: Lepo, lepo... Samo znate, ja ne čujem baš dobro, ali Josipu u potpunosti verujem

LEKTORICA ZLATIJA: Virujem

TRANS LASZLO TOTH: Vjerujem Josipu.

GABRIJEL: A Vi Zlato?

ZLATIJA / LEKTORICA: Nemojte me pogrešno shvatiti Gabrijele, ali meni je sad jako neugodno.

REKVIZITER PURI: Stavljena izmedju dvije vatre.

LEKTORICA ZLATIJA : Josipa znam čitav tvoj zivot...

TRANS LASZLO TOTH:Tri vatre. I Puri je u igri.

INSPICIJENT JOSIP:Ne nije, on je izvan konkurencije

GABRIJEL: Sve što mene interesira je: da li ste čuli da mi je Josip postavio pitanje ili nijeste čuli?

TRANS LASZLO TOTH: Biti ili ne biti, Zlato, šta kazete?

LEKTORICA ZLATIJA: Meni se čini da su gospođu Jadranku namjerno otrovali

TRANS LASZLO TOTH: Zašto nam se događa to što nam se događa: 1. radi se o lošem i očajnom tekstu 2. Svetu Karlu igra glumica koja uopće nije glumica nego...

LEKTORICA ZLATIJA: Čut' će te netko...

TRANS LASZLO TOTH: Upravo zato treba i reći glasno, glasnije, najglasnije da je ovo nacionalna sramota za vašu zemlju.

LEKTORICA ZLATIJA: Ja sve što Vi pričate shvaćam kao ironiju

INSPICIJENT JOSIP: Slaba je ironija, ako je uopće ironija, odbit' će publiku, vjerujte, takav naslov...

TRANS LASZLO TOTH: La puttana. I tako su je zvali. Zašto nije dala takav naslov?

INSPICIJENT JOSIP: Mene pitate?

TRANS LASZLO TOTH: A koga drugoga ću. Vi ste pred penzijom, nagledali ste se svega i svačega, osim Hrvatskog Fausta u hrvatskom kazališnom prostoru

INSPICIJENT JOSIP: Zato što njega živim svo vrijeme, vjerujte. Šteta, stvarno šteta, za taj tekst. Nadao sam se da ću barem jednom, prije nego odem u mirovinu, imati priliku da ga vidim

TRANS LASZLO TOTH: Umesto Hrvatskog Fausta kao poklon za odlazak u penziju dobili ste Svetu Karlu, Čestitam...

INSPICIJENT JOSIP: To Visokoj Svećenici nije bilo ni teško dobiti pored ovakvog žirija bez integriteta, znate, i u amaterskoj konkurenciji, trebala je pisati o sebi i svojim, i njih pljuvati a ne...

TRANS LASZLO TOTH: Riba smrdi od glave. Jedino mi je žao Zlate, što morate da svoje dragoceno vreme trošite na ove nebuloze.

INSPICIJENT JOSIP: Bacas svoje lektorske bisere pred svinje.

LEKTORICA ZLATIJA : I Gabrijel puno čita znate. Evo već dva dana čita sabrane drame nagrađene od prije desetak godina.

ASISTENT GABRIJEL: Zanimalo me je. Kažem tek usporedbe radi. I naletio je na ovaj dio. Molim vas da ga zajedno pročitamo, važno je.. U pitanju je pokazna vježba iz dramskog pisanja. Dozvolite. Izvolite. Molim Vas...

Poda joj knjigu. Zlata počinje čitati:

ZLATIJA: »I sad je vrijeme da stvari krenu s polumrtve točke: što dalje od protokola. Eto, to smo mi građani Europe. Mi ćemo sada biti okupirani. A vi, čiji ste vi građani? Jeste li vi okupirani?

Baš me briga za to. Uopće mi se fućka tko ste vi.

Zar nitko više ne želi umrijeti za Hrvatsku?

Ako se umrijeti baš ne mora, zašto umirati.

Što se mora nije teško!

Naprotiv, čim se nešto mora...

Ja ću dati sve za Hrvatsku

Baš sve?

Što se ima to se dava!

Insistiram da mi odgovorite: baš sve?

Lako je dati sve kad se ništa nema.

INSPICIJENT JOSIP: Bogat ili siromašan, takav sam kakav sam. A tko ste vi? Hoćete li vi dati sve za domovinu? Imate li vi uopće domovinu?

Posljednje replike uputio je asistentu režije koji zaneseno nešto provjerava u svojoj bilježnici

INSPICIJENT JOSIP: Ne čujem vas. Imate li domovinu i kanite li braniti njezinu domovinsku čast.

Zlata poda knjigu asistentu režije i daje mu znak da pročita sljedeću repliku, što ovaj i čini

ASISTENT GABRIJEL: *ironično i svakako preglasno izgovara sljedeću rečenicu:*
Slatko je I časno umrijeti za domovinu

INSPICIJENT/ JOSIP: Vi ste kukavica...

TRANS LASZLO TOTH:E, na ovom mestu bi mogli pustiti snimak

GABRIJEL: Kakav snimak?

INSPICIJENT / JOSIP: Tomphsona sigurno ne

GABRIJEL: Ne razumijem. Čiji snimak?

TRANS LASZLO TOTH: Kako mislite čiji? Pa Ive Pogorelića... Nije li Gospođa Tužiteljica alias Sveta Karla išla u djetinjstvu na satove glasovira

GABRIJEL: Nisam skužio ovo...

TRANS LASZLO TOTH: A jeste li skužili koliko dobro govorim hrvatski?
Zahvaljujući Zlati.

ZLATA: Ali ja nisam...

INSPICIJENT / JOSIP: Što se ti njemu pravdaš?

TRANS LASZLO TOTH: Josip je u pravu. Biće vremena da Gabriel skuži, još je

mlad.

GABRIJEL: Mlad ili star, u jedno sam siguran: Ivo Pogorelić nema nikave veze

INSPICIJENT: Sa Hrvatskom dabome da ne.

GABRIJEL: Nisam to htio da kažem.

TRANS LASZLO TOTH: Što se stidite Pogorelića mladiću, I on je vaše lice, znate, jedno lice Hrvatske

GABRIJEL: Ali su, ovoga puta, u našem fokusu ipak ova druga lica, s haških tjeratica

TRANS LASZLO TOTH: To mislite sada, ali kada redateljica odluči da samo nekoliko dana pred premijeru naruči glasovir, vi ćete ga morati tražiti.

ZLATIJA: Sveta Karla je u djetinjstvu zaista vježbala glasovir

GABRIJEL: Taj glasovir, glasovir... to sam u potpunosti zaboravio

INSPICIJENT: Nije ti ni čudo: zaista imaš puno stvari za provjerit

TRANS LASZLO TOTH: Radila je ta još štošta u djetinjstvu

INSPICIJENT / JOSIP: I ja sam pročitao originalnu knjigu tokom ove pauze i moram vam reći da je neusporedivo bolja od ovog teksta koji je pisan po njenim motivima

GABRIJEL: Iz jasnih kazališnih motiva je pisan. Naš tekst, za razliku od Tužiteljjičine knjige, ima fokus...Kako god. U njemu nema ništa što bi ukazivalo na djetinjstvo Karle Del Ponte

LEKTORICA: Šteta za onaj dio sa zmijama, baš smo prije komenterali Laszlo i ja

TRANS LASZLO TOTH: Da ćemo se oboje preseliti u Njemačku i tamo, na čistom hrvatskom, napraviti toliko genijalan film o La puttani, nakon čega će i knjiga biti zaboravljena.

GABRIJEL: A Josip, ide li on s vama?

ZLATIJA/ LEKTORICA: Ako se redateljica tri dana pred premijeru domisli da nam ipak treba glasovir, rekao je da će napustiti ovaj brod. Među posljednjima doduše, ali će ga napustiti

GABRIJEL: Pretpostavimo da uspijem da dovučem odnekud taj glasovir. A tko, tko bi svirao na njemu?

TRANS LASZLO TOTH: Kako tko? Maločas sam vam rekao...

LEKTORICA: Malo prije

TRANS LASZLO TOTH: Maloprije sam vam rekao: Ivo Pogorelić

GABRIJEL: Jeste li vi svjesni da jedan njegov nastup košta više od budžeta čitave naše predstave

INSPICIJENT: Koji nije mali

TRANS LASZLO TOTH: Naravno da ne. Nijesam toliko glup da mislim da bi Pogorelić pristao da se pojavi uživo i odsvira nama nešto, i to u predstavi koja je rađena po ovom amaterskom tekstu koji ima za cilj da Hrvate predstavi u najgorem svjetlu. Ali bi ga, na primjer, mogli zamišljati kada gospođa Tužiteljica kaže da je u djetinjstvu vježbala glasovir, da neko, recimo vi, dođe do tog zatvorenog glasovira koji je na pramcu, otvori

ga a tonski majstor može pustiti

GABRIJEL: Chopina

TRANS LASZLO TOTH: Sigurno ne, jer bi to bilo opće mjesto. (*asistent redateljice se uhvati za glavu*) Znaete to sigurno, jer i ribe u Jadranskom moru znaju da je Pogorelić specijalista za Chopina, tako da bi ih možda mogli počastiti njegovim izvođenjem ljubimca glazbene povijesti? Čekam točan odgovor. Tko je dakle ljubimac glazbene povijesti?

ZLATIJA: Nenadmašni Amadeus Mozart.

TRANS LASZLO TOTH: Odgovor je točan.

Asistent redateljice nešto zapisuje

TRANS LASZLO TOTH: I? Što kažete sada? Ulazi li moj prijedlog u vaš asistentski dnevnik?

GABRIJEL: Ne znam o čemu pričate

TRANS LASZLO TOTH: O tome da ćete čekati pogodan trenutak, kad budete sutra u pauzama između proba plivali sa redateljicom, da joj ovaj prijedlog izložite kao svoj i tako skupite još poena. Zapišite u tom slučaju da bi mogli dodati i djelove Hrvatskog Fausta jer bi baš odgovarali, naročito taj zadnji dio, poslušajte

GABRIJEL: Oprostite, ne mogu vas više slušati

TRANS LASZLO TOTH: Zašto, zato što ste ljuti zbog mojih šala. Umjesto da se bavite ovim genijalnim tekstom na koji vas Zlata upućuje, vi se bavite sobom.

INSPICIJENT *kaže Zlati*: Zbog ovakvih mladih generacija smo tu gdje jesmo.

TRANS LASZLO TOTH: Na brodu Jadran, koji nakon duže borbe u kojoj ovoga puta nije bilo granata ispaljenih na Dubrovnik

GABRIJEL: pizda im materina

INSPICIJENT: Kako to da ste vi još uvijek ljuti zbog granatiranja Dubrovnika iako tada nijeste ni bili rođeni

GABRIJEL: Bio sam rođen, a ljut sam jer ono u Dubrovniku bio čisti vandalizam

TRANS LASZLO TOTH: Pa šta si očekivao od divljaka?

INSPICIJENT: Ja sam branio Dubrovnik znaš, pa sam se davno razljutio, što predlažem i tebi...

TRANS LASZLO TOTH: Ne, evo jedna bolja ideja za Gabrijele, pišite Gabrijele ovu repliku: nalazimo se dakle na brodu koji je Hrvatska uspjela da vrati bez granata ispaljenih na Meštrovićev mauzolej na Lovćenu. Tako da je ovo remek djelo koje je povijesni i umjetnički spomenik, vječna i neraskidiva veza između:

1.Njogoša i Meštrovića 2.Njogoša i Boga 3. Meštrovića i Boga 4. Srbije i Boga

INSPICIJENT: Točan odgovor je pod četiri, Srbije i Boga

TRANS LASZLO TOTH: Odgovor je točan. Naš Josip je novi vlasnik čuvenog srpskog epa: Gorski Vijenac. Nagradu možete preuzeti kasnije u mojoj kabini

Obojica se smiju. Gabrijel još uvijek nešto zapisuje.

ZLATIJA: Jeste li stigli sve zapisati.

TRANS LASZLO TOTH: Ako treba, ponovit ćemo...

GABRIJEL: Ne želim sudjelovati u tome. Za vašu informaciju, zapisivao sam nešto drugo, jer imam puno posla, toliko puno da vrijeme između proba koristim ne za plivanje s redateljicom već za koordinaciju čitavog autorskog tima koji nije mali

TRANS LASZLO TOTH: Iako nas je prisutnih samo nekolicina.

GABRIJEL: Drugi rade na daljinu

JOSIP: Dakako, jer se kazalište pravi na daljinu. Mladiću moj...

GABRIJEL: Ime mi je Gabrijel

TRANS LASZLO TOTH: Gabrijele, dati ću vam jedan dobronamjieran savjet: vi o kazalištu nemate pojma i što prije vam to postane jasno bolje za vas

GABRIJEL: Sad zvučite kao komisija na prijemnom ispitu

TRANS LASZLO TOTH: Znao sam da vam je to već netko prije rekao

GABRIJEL: Da, oni koji sude i određuju tko je talentiran za režiju tko pa ne...

TRANS LASZLO TOTH: Treba da pokrenete hrvatski me too jer su vas maltretirali na prijemnom. To se odmah vidi. Nas dvojica ćemo posvjedočiti.

GABRIJEL: Zašto uopće sa vama razgovaram. To što ismijavate me to je toliko ispod svakog nivoa. To je uvredljivo za žrtve kojih u Hrvatskoj ima jako puno

ZLATIJA: Samo što o tome šute.

GABRIJEL: Tko ste uopće vi da mi o tome govorite?

TRANS LASZLO TOTH: Ja sam persona koja je premazana svim teatarskim maščobama, ali unatoč tome nisam do kraja shvatio zašto ste se odlučili da tako požrtvovno radite na ovoj našoj predstavi koja se bavi friškom poviješću. Vi ste mlad čovjek. Vi ste budućnost kazališta ove zemlje

GABRIJEL: Maločas ste rekli da o kazalištu nemam pojma

TRANS LASZLO TOTH: Što ne znači da to nećete okrenuti. Josip mi je rekao da vidi potencijal u vama, veliki potencijal, toliki potencijal da se i meni čini prava šteta da zamarate svoju glavu zmijama otrovnicama koje vuku korijene barem iz Prvog svjetskog rata. Znete? Ne znate. Ali zna Krležin sin, zato o tome i piše

GABRIJEL: Piše i ova nagrađena autorica. I tu sam zato što vjerujem da će postavljanje ovog teksta otežati raspirivanje međuetničke histerije.

INSPICIJENT *kaže Zlati*: Ovaj dečko zvuči kao da je iz nevladinog sektora

GABRIJEL: Baš kao što zahvaljujući postojanju tribunala za bivšu Jugoslaviju, ni jedna nacionalna skupina ni u jednoj zemlji bivše Jugoslavije neće moći sebe prikazati isključivo kao žrtvu, iako to rade svakodnevno

TRANS LASZLO TOTH: I eto ga novi razlog za mimoilaženje u mišljenju. To je problem, shvaćate li. Nije ni važno, sada smo tu, na ovom divnom brodu i radimo ovu koprodukciju blasfemičnog imena o kontroverznoj svetici

JOSIP/ INSPICIJENT: Nego Gabrijele, jeste li razgovarali sa redateljicom? Šta ćemo sa zastavama?

GABRIJEL: Pitajte Krležina sina

JOSIP: Mladiću, vrag je odnio šalu: najozbiljnije vas pitam

GABRIJEL: I ja vama najozbiljnije odgovaram da ja nijesam adresa za sva pitanja. Ova predstava ima svog scenografa

INSPICIJENT: Zastava pripada rekvizitu a ne dekoru

GABRIJEL: U tom slučaju pitajte...

TRANS LASZLO TOTH: Josipe, Gabriel ti je već odgovorio da pitaš Krležina sina. A koga drugog. Ima izuzetan komad o tome, Zlata mi je preporučila tog pisca. Jer pored vas živog, uopće ne bih ni znao tko su najveći hrvatski umjetnici...

GABRIJEL: Govorite kao da je hrvatska umjetnost jedan muzej, vi ste u njemu turista a ja bih trebao biti vaš vodič ili kako

JOSIP: Znači, ne znate šta ćemo sa zastavama?

GABRIJEL: Ne bih znao.

ZLATIJA: Dobro, kad budete znali izvijestite Josipa o tome koju zastavu da istaknemo

TRANS LASZLO TOTH: Kako koju? Zar to već nije odlučeno? Ovo je brod koji je hrvatskoj vraćen nakon duge i iscrpljujuće diplomatske borbe sa Njegoševim potomcima koji su se unatoč svemu pokazali boljim od Srba. Doduše, bili su ucijenjeni ali brod je sada vaš. Ne mislite da bi bilo dobro da prije početka kažemo publici nešto više o tome gdje se zapravo nalazimo

GABRIJEL: Zaista ne znam, ja sam samo asistent, ne donosim odluke o tome kako

će početi predstava, ali vidim da vas troje

ZLATIJA: Razgovaramo

JOSIP: Naravno

TRANS LASZLO TOTH: Ali evo, zamislite da ste Vi redatelj

GABRIJEL: Ne trebate mi govoriti na Vi

TRANS LASZLO TOTH: U tom slučaju, dragi moj, sad kad smo na ti- dozvoli da ti pokažem jedan tekst koji mi je Zlata jučer poslala, a tiče se...

GABRIJEL: Je l mogu da pogađam:

1.Krležinog sina 2.Ive Pogorelića, točan odgovor je i jedno i drugo

TRANS LASZLO TOTH: Ne, ne, o Pogoreliću sam znao sve i prije nego što si se ti rodio

GABRIJEL: Onda sigurno znate i to da Pogorelić svaki dan sjedne za klavir i vježba po par sati samo jedan ton. Pritišće samo jednu tipku kako bi izvježbao prst i kako bi znao ton uvijek jednako dugo...

INSPICIJENT *Zlati*: Ovaj dečko ne zna ni da se izražava...

GABRIJEL: On vježba trajanje tonova i tom vježbom želi se dovesti do perfekcije da svaki put izvede ton na jednak način i u jednakom trajanju.

TRANS LASZLO TOTH: I šta ćemo s tim?

GABRIJEL: Kako šta? Uvjerit ću redateljicu da dovučemo glasovir na brod.

TRANS LASZLO TOTH: Samo malo... bio je tu negdje označio sam ga posebnom bojom aha evo ga, evo pronašao sam ga, znate sad već imam toliko linkova da se i sam teško snalazim. Zlata me zatrpava mailovima

ZLATIJA: Ali ja...

TRANS LASZLO TOTH: U redu je. Ja sam Vas molio da mi šalžete sve ono što je vama zanimljivo, a tiče se...

GABRIJEL: Svega svačega i ničega

TRANS LASZLO TOTH: Ne. Članak se tiče mjesta događaja ove predstave ovog otetog broda.

REKVIZITER PURI: Oteto je prokleta

TRANS LASZLO TOTH: bacite oko, molim Vas, na moje teze.

GABRIJEL: Bacit ću oko, samo mi ne govorite vi.

TRANS LASZLO TOTH: Oprostite i oprostite, neću vas više dekoncentrirati. A ako budete pažljivo čitali samo će vam se ukazati koju zastavu istaknuti, tako da tim pitanjem ne morate zamarati redateljicu, ona ionako ima previše posla sa gospođom Jadrankom

GABRIJEL: Ne bih komentirao gospođu Jadranku, ali se u potpunosti slažem s vama. Od kad je ovaj članak?

ZLATIJA: Prije par godina

GABRIJEL: Pa zašto...

TRANS LASZLO TOTH: Jer je mjesto događaja ove naše predstave idealno školsko sredstvo da osjetite more, da osjetite valove i vjetar u kosi

GABRIJEL: Školsko sredstvo? Kakvo školsko sredstvo?

JOSIP: *čita naglas članak...* Obilježavanje 90 godina od prvog isplavlivanja broda u Crnoj Gori iznova je pokrenulo rasprave o njegovom vlasništvu. Školski brod Jadran porinut je 1931. godine, a dovršen dvije godine kasnije, 27. lipnja 1933. godine.

Do 1991. bio je školski brod Jugoslavenske ratne mornarice sa matičnom lukom Split, 1991. godine upućen je u Crnu Goru na remont, i otada traje prijepor oko njegovog vlasništva.

TRANS LASZLO TOTH: I šta kažete Gabrijele, jeste li znali ovo?

GABRIJEL: To da smo na brodu znači da je problem riješen

JOSIP: dogovor ili međunarodni sud

GABRIJEL: Josipe, ovo je irelevantno, članak je star a brod je sada naš

JOSIP: Čiji je kapetan?

GABRIJEL: Naš.

TRANS LASZLO TOTH: Čiji naš?

JOSIP: Moj nije sigurno.

TRANS LASZLO TOTH: Znate li vi kolika će Josipu biti penzija?

GABRIJEL: Josipe, ja Vas izuzetno cijenim, uprkos svim uvredama i povredama koje ste mi nanijeli, ali vam ne mogu pomoći

JOSIP: Oprosti, ja tebi kažem kažem kao svom sinu, evo ja sam Hrvat, brod je sad hrvatski ali je način na koji je vraćen...

REKVIZITER PURI: Konju se u zube ne gleda

GABRIJEL: Način je, ako mene pitate, elegantan, kulturnan, pozorišni. Ustupljen je brod jer će se od sada, ubuduće na njemu raditi kazališno pozorišne produkcije između Crne Gore i Hrvatske sa po dvije predstave godišnje

REKVIZITER PURI: Snila baba što joj milo bilo

GABRIJEL: Snila, što ste rekli...nijesam vas razumio

TRANS LASZLO TOTH: Brod su vam vratili jer ste ih ucenili evropskom unijom, drugače vam ga ne bi nikada dali. Citiram Crnogorce: "Ukoliko možemo na jedan dostojanstven način, prijateljski, komšijski, bratski, da iznađemo rješenje - tu smo, do tada Ministarstvo obrane će svojom imovinom raspolagati na način koji oni smatraju da je najprirodniji",

JOSIP: "Ili ćemo se zajednički Crna Gora i Hrvatska dogovoriti o vlasništvu nad brodom koji je neupitno hrvatsko vlasništvo – a to znači hrvatski barjak na brodu, a ne ono što predlažu Crnogorci: malo hrvatski barjak, malo crnogorski, pa malo NATO zastava...

TRANS LASZLO TOTH: Zastava je simbol pripadnosti nekoj državi i mijenjanjem zastave mijenjate vlasnika broda. To u međunarodnom pravu ne postoji. Ako pak nema

dogovora: Postoji Međunarodni sud za pravo mora u Hamburgu. Oni sa svojim argumentima, vi sa svojim, i neka se to konačno tamo razriješi

GABRIJEL: Ali razriješeno je. Šta vi ne shvaćate?

JOSIP.Ž: Nakon raspada SFRJ, brod su koristile Oružane snage Savezne Republike Jugoslavije, a nakon razlaza Srbije i Crne Gore Jadran je ostao u Crnoj Gori. Od potpisivanja Spozuma o sukcesiji SFRJ 1992. godine Hrvatska inzistira na tome da brod, čija je matična luka uvijek bio Split, pripadne Hrvatskoj, ali do sada nije...

GABRIJEL: sve to što trenutno pokušavate sa mnom...

JOSIP: Ko? Ja? Što pokušavam, ne shvaćam

GABRIJEL: Da me upletete u nacionalističke paranoje

JOSIP: Opet ne shvaćam

GABRIJEL: Nacionalizam je, prije svega paranoja! Kolektivna i pojedinačna paranoja. Čitajte Danila Kiša i lišite me priča o kriminalnim aktivnostima ovog broda

ZLATIJA: Znači znate za to?

GABRIJEL: To znaju i ptice na grani

TRANS LASZLO TOTH: I ribe u vodi...

GABRIJEL: Pustite me da pročitam do kraja:

2019. godine nekoliko pripadnika Vojske Crne Gore i civila pokušalo je na njemu prošvercati 60 kila kokaina visoke kakvoće. Postupak je još u tijeku

TRANS LASZLO: Dakle, "Brod 'Jadran' je vlasništvo države Crne Gore, odnosno njene mornarice ako je kokain njihov.

INSPICIJENT: I kapetan je njihov

TRANS LASZLO TOTH: U "službu" je stupio 19. avgusta 1933. kada je zvanično upisan u Flotnu listu tadašnje Kraljevske mornarice Jugoslavije. Izgrađen je u Hamburgu u Njemačkoj, a do danas su se na njemu obučile i školovale brojne generacije pomorskih oficira. Jedrenjak ima tri jarbola, dug je 58,2 metra, širok gotovo 9 metara, s najvišim jarbolom visokim 33 metra.

GABRIJEL: Ovaj brod bio je mjesto gdje crnogorski zvaničnici organizuju prijeme za visoke goste, i zato je kazalište dobilo šansu

ZLATIJA: Redateljica je u tome vidjela kazališni potencijal.

TRANS LASZLO TOTH: E pa vidite: ništa se ne dogodi da se ne bi negdje dogodilo, moramo dakle dati kompas publici, inače će ona misliti da je ovo običan brod

INSPICIJENT JOSIP: možda ćemo za potrebe predstave odlučiti da ponosno razvijemo crnu zastavu kao znak žalosti za našom omladinom koja je pošla

TRANS LASZLO TOTH: I vašim najvećim umjetnicima koje ste protjerali, uprkos tome što je brod opet vaš

LEKTORICA ZLATIJA: Kakve veze ima crna zastava sa ovim člankom koji sam vam pokazala?

TRANS LASZLO TOTH: Kako nema?

ASISTENT GABRIJEL: Sa Krležinom pobunom i Krležinim Zastavama.

TRANS LASZLO TOTH: Ima kako nema. Kad bi umjesto toga što ste zauzeti koordinacijom autorskog tima koji je rasut

INSPICIJENT JOSIP: kud koji mili moji

LEKTORICA ZLATIJA: Ja i dalje mislim da nam je za ovaj ambicionzni projekat neophodno više glumaca

ASISTENT GABRIJEL: O tome ćete sa redateljicom. Ako se usudite...

TRANS LASZLO TOTH: I mladi Gabrijel se mora usuditi da osjeti šta znači nesаница zbog čitanja Krležе. Tek tada, kada se svi usudimo...

INSPICIJENT JOSIP: Bićemo osuđeni na penziju od koje se ne može popiti ni kafa na Stradunu

TRANS LASZLO TOTH: Bio sam tamo, to je zaista žalosno, poklonili ste Stradun turistima bez ijednog ispaljenog metka

ASISTENT GABRIJEL: Ni Krležа, ni njegov sin, ni Josipova penzija, ni njegov sin koji se odselio, ni Zlatina skromnost ni turisti na stradunu, ni to da li ja treba da pokrenem hrvatski me too - Ništa od toga nije tema Svete Karle. sve to što vi podrazumijevate da ja znam, ne znam a velika većina publike pojma nema ni o čemu, a kamoli o ovom brodu, o Ivi Pogoreliću i Krležinoj pobuni, a ako sve to začinimo još i dodacima iz Hrvatskog Fausta za čije čitanje je potreban tumač, onda...

INSPICIJENT JOSIP: Stižemo do problema, a to je publika

LEKTORICA ZLATIJA: Publika nije problem.

REKVIZITER PURI: Publika je uvijek u pravu

INSPICIJENT JOSIP: Laszlo je u pravu: S razlogom ovim budalaštinama o haškom tribunalu skrećete pažnju sa gorućeg pitanja: kuda plovi Hrvatska bez svojih najboljih mladih ljudi koji su trbuhom za kruhom...

ASISTENT GABRIJEL: Meni se čini da vas četvoro imate dovoljno materijala za jednu sasvim drugu predstavu. Štoviše, više drugih predstava, i ispričavam vam se ali se još uvijek bavim predstavom oko koje smo se okupili, i za koju smo plaćeni

INSPICIJENT JOSIP: Kako tko i koliko tko...

TRANS LASZLO TOTH: Okupljeni smo nas troje, četvoro, ovi ostali su se razbežali, čim se Jadranka razboljela, otišli svojim poslovima

INSPICIJENT JOSIP: Vratit će se

TRANS LASZLO TOTH: sta mislite o naslovu MADE IN GERMANY?

ASISTENT GABRIJEL: Mislim da o vašim idejama trebate popričati s redateljicom a ne sa mnom

TRANS LASZLO TOTH: Dabome, ali bez vaše pomoći ja nemam nikakvih šansi. Morate mi pomoći da propričam, jer imam utisak da me redateljica uopšte ne sluša

ASISTENT GABRIJEL: Zato što Tuđman kog igrate nema replike

TRANS LASZLO TOTH: Problem je dublji, imam utisak da je ona alergična na moj srpski jezik i ekavicu koju ja ne potenciram da bih je njome nervirao, vjerujte da ne... Nekada mi je na vrh jezika da kažem nešto na vašem jeziku, ali me...

ASISTENT GABRIJEL: Proces rada je pred nama i hrvatski ćete usvojiti. Zlata je tu da Vam pomogne...

TRANS LASZLO TOTH: Najradije na svetu bih bio njen učenik, ali moja žena je verujte... ona je veštica, i plašim se da joj ne naudi

INSPICIJENT JOSIP: Neko mora biti i vištica

TRANS LASZLO TOTH: Kad smo već kod vištica, imate li još dva minuta?

ASISTENT GABRIJEL: Žurim zaista. Moram provjeriti je li tehnika spremna za početak probe

TRANS LASZLO TOTH: Pa to nije vaš posao to je posao inspicijenta

ASISTENT GABRIJEL: Inspicijent trenutno mjeri visinu jarbola

TRANS LASZLO TOTH: O tome se upravo radi, ako ste asistent redateljice niste anđeo, ili možda jeste...

INSPICIJENT JOSIP: Što se scenografije tiče: sutra ćemo imati uvjete da započnemo s montažom

TRANS LASZLO TOTH: Ako mjere budu prave

ASISTENT GABRIJEL: Kako to mislite?

TRANS LASZLO TOTH: U članku piše da jedrenjak ima tri jarbola, dug je 58,2 metra, širok gotovo 9 metara, s najvišim jarbolom visokim 33 metra.

ASISTENT GABRIJEL: Nemojte molim Vas

LEKTORICA ZLATIJA: U ovom članku su mjere ovog broda koje su posvem drugčije od onoga što je Josip izmjerio

ASISTENT GABRIJEL: I šta sad očekujete od mene? Da pišem redakciji podgoričkih Vijesti i kažem šta? U kom svojstvu... Shvaćate li bi takav mail bio protumačen kao međunarodna provokacija

INSPICIJENT JOSIP: Mjerio sam dvaput i više vjerujem svojim očima nego novinarima

TRANS LASZLO TOTH: Da sam na vašem mjestu, premjerio bih još jednom. Možda se iz trećeg puta vaša mjera konačno poklopi

INSPICIJENT JOSIP: To ionako nije moj posao ali...

TRANS LASZLO TOTH: Što će nam uopšte scenografija kad imamo more?

ASISTENT GABRIJEL: Pitajte scenografa

TRANS LASZLO TOTH: Koji je bog zna gde.

ASISTENT GABRIJEL: Napišite mu mail.

INSPICIJENT JOSIP: I da mu kažem šta: da mi to što sam video na skicama izgleda jako ružno i tužno nekako, ne znam kako bih rekao, nekako

LEKTORICA ZLATIJA: Glomazno

TRANS LASZLO TOTH: Čitate mu misli... preglomazno za mjere ovog broda koje se ne poklapaju sa mjerama broda iz ovog članka. Ponuđeni odgovori su: 1. Naš Josip

nema pravi metar 2. Crnogorci su u rekonstrukciji broda skratili brod 3. Novinar je obmanuo čitaoce pogrešnim mjerama 4. Crnogorci su Hrvatima uvalili pogrešan brod

INSPICIJENT JOSIP: Točan odgovor je pod tri

TRANS LASZLO TOTH: Tako je, pod tri je tačan odgovor: odgovor je da je novinar obmanuo čitaoce pogrešnim mjerama a naš Josip je na korak do toga da postane novi scenograf Kome bih vi kao asistent redateljice i budući redatelj trebali da danas u pauzi pošaljete mail da njegov postupak odlaska sa ovog broda tumačite kao klasičnu izdaju od strane glodavca

ASISTENT GABRIJEL: Glodavca ili globavca?

LEKTORICA ZLATIJA: Mislim da je glodavca? Morat ću da provjerim

ASISTENT GABRIJEL: Ne morate. Neću slati nikakav mail Recite što ste htjeli maloprije, samo brzo, dečki me zaista čekaju, danas treba da probamo efekte za probu danas

TRANS LASZLO TOTH: Vaši dečki?

GABRIJEL: Asistenti od scenografa

TRANS LASZLO TOTH: Naravno, naravno, dečki i njihovi efekti su važni, naročito u kazalištu, ali mene i pored efekata muči to pitanje protjeranih hrvatskih kazališnih vištica. Moramo im odati počast u ovoj predstavi koja slavi

LEKTORICA ZLATIJA: Pragrijeh, a ne?

KABINA ASISTENTA GABRIJELA

Kapetan broda i Asistent Gabriel imaju seks. To traje. I mi to gledamo.

JOSIPOVA KABINA

Josipov košmar:

Pozorište. U prostoru veliki brod. Titra kao živa buktinja. Njegova temperatura u ovom trenutku prelazi 5 000 stepeni Celzijusa, a za to ne zna baš niko drugi osim Inspicijenta Josipa.

INSPICIJENT JOSIP: Pakao je počeo tačno u 20.00 časova.

DEČKI *njih desetak uzvikuje:* Spašavajte se, bježite, bježite!

Dečki trče, sapliću se, sudaraju se s publikom. Vrište. Ne gledaju đe staju.

INSPICIJENT JOSIP *preko megafona viče:* Dalje od broda! Brod je postao bomba! Bježite, napustite brod, bježite! Ovo je stvarno.

Umesto da poslušaju Josipove povike i pobegnu, dečki i dalje trče prema brodu i uskaču na njega, a zantíželjna publika fascinirana fenomenalnom slikom, okuplja se oko "dokova" i prilazi prozorima da posmatra požar. Efekti su nestvarni. Gotovo filmski.

INSPICIJENT JOSIP: Djeco, bježite odavde, bježite što dalje! Gori brod s municijom.

Opčinjena kazališno pozorišnom slikom kakvu nikada do sada nije imala priliku da doživi, publika plješće i aplaudira.

INSPICIJENT JOSIP: Gori pozorište. Ovo je stvarno! Bježite!

Od gromoglasnog aplauza efektima oduševljene mase, Inspicijenta Josipa više ni(t)ko ne čuje.

INSPICIJENT JOSIP: Što dalje odavde! Kazalište će eksplodirati!

Nekoliko trenutaka kasnije odjekne stravična detonacija.

Brojke mrtvih i ranjenih su bile tako jezive da ih Inspicijent Josip prije buđenja nije uspio sagledati.

Sve čega se seća je da je u trenutku buđenja, jedino on ostao živ.

KRAJ DRUGE EPIZODE.